

Centrum pre chemické látky a prípravky
Mierová 19, 827 15 B r a t i s l a v a

Výročná správa za rok 2011

Bratislava
apríl 2012

Predkladá:
Ing. Peter Rusňák, CSc.
riaditeľ

1.	Identifikácia organizácie	4
2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	5
2.1.	Poslanie Centra pre chemické látky a prípravky	5
2.2.	Právne postavenie Centra pre chemické látky a prípravky	5
2.3.	Hlavné činnosti	6
2.4.	Strednodobý výhľad	7
3.	Činnosti organizácie a ich náklady	9
3.1.	Použitie finančných prostriedkov	9
3.2.	Chemické látky a zmesi	9
3.2.1.	Hodnotenie látok	9
3.2.2.	Výbor členských štátov (MSC)	10
3.2.3.	Výbor pre hodnotenie rizík (RAC)	10
3.2.4.	Zasadnutia kompetentných orgánov členských štátov (MS CA) pre implementáciu nariadení REACH a CLP (CARACAL)	13
3.2.5.	Látky vzbudzujúce veľké obavy (SVHC)	14
3.2.6.	Detergenty	15
3.2.7.	Nanomateriály	16
3.2.8.	Klasifikácia a označovanie	17
3.2.9.	Asistenčné pracovisko	18
3.3.	Biocídy	20
3.3.1.	Legislatívne zázemie	20
3.3.2.	Registrácia biocídnych výrobkov v súlade s ustanoveniami § 33 a § 33a Zákona č. 217/2003 Z. z.	20
3.3.3.	Prehľad oznámení podľa krajiny žiadateľa	22
3.3.4.	Predĺženie registrácie biocídnych výrobkov v súlade s ustanoveniami § 33a zákona	22
3.3.5.	Program hodnotenia účinných látok podľa ustanovení článku 16(2) Smernice 98/8/ES	23
3.3.6.	Autorizácia biocídnych výrobkov a registrácia biocídnych výrobkov s nízkym rizikom po zaradení účinných látok do zoznamov príloh I/IA Smernice, uviedenie na trh SR na základe vzájomného uznania	23
3.4.	Informatika	24
4.	HOSPODÁRENIE S ROZPOČTOVÝMI PROSTRIEDKAMI	25
4.1.	Rozpočet Centra pre chemické látky a prípravky	25
4.1.1.	Záväzné ukazovatele	25
4.1.2.	Úpravy rozpočtu – rozpočtové opatrenia realizované v roku 2011	25

4.1.3.	Príjmy _____	26
4.1.4.	Výdavky spolu _____	26
4.1.5.	Majetok _____	31
4.1.6.	Stav pohľadávok a záväzkov _____	31
4.1.7.	Vyhodnotenie výsledkov kontrol _____	32
4.2.	Mimorozpočtové účty _____	32
4.2.1.	Mimorozpočtové príjmy vedené na bežnom účte – Správne poplatky _____	32
4.2.2.	Mimorozpočtové príjmy vedené na bežnom účte – Sociálny fond _____	32
5.	PERSONÁLNA ČINNOSŤ _____	33
5.1.	Počet a štruktúra zamestnancov _____	33
5.2.	Výberové konania _____	35
5.3.	Vzdelávanie zamestnancov _____	35
5.3.1.	Externé vzdelávanie _____	35
5.3.2.	Interné vzdelávanie _____	36
5.3.3.	Náklady na vzdelávanie _____	36
5.4.	Sociálny program _____	36
5.5.	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci _____	37
6.	Ciele a prehľad ich plnenia _____	38
7.	Hodnotenie hlavnej činnosti _____	39
8.	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie _____	40
8.1.	Prehľad vybraných činností a výstupov CCHLP v roku 2010 _____	40
8.2.	Uskutočnené zahraničné pracovné cesty _____	43
9.	Zverejnenie výročnej správy _____	46

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov: Centrum pre chemické látky a prípravky
Sídlo: Mierová 19, 827 15 Bratislava
Rezort: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Kontakt: Tel.: +421 2 4854 4511
<http://www.cchlp.sk>

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia
Riaditeľ: Ing. Peter Rusňák, CSc.

Členovia vedenia: Ing. Peter Rusňák, CSc.
Doc. Dr. Ing. Viktor Prachar

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

2.1. Poslanie Centra pre chemické látky a prípravky

Poslaním Centra pre chemické látky a prípravky (ďalej len „CCHLP“) ako národného kompetentného orgánu je manažment bezpečnosti chemických látok, chemických zmesí a detergentov v súvislosti s ich uvedením na trh a autorizácia a registrácia biocídnych výrobkov a biocídnych výrobkov s nízkym rizikom v súlade s princípmi ochrany života a zdravia ľudí a životného prostredia podľa harmonizovanej legislatívy Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

2.2. Právne postavenie Centra pre chemické látky a prípravky

CCHLP je orgán štátnej správy s postavením národného orgánu Slovenskej republiky na úseku uvádzania látok, zmesí, detergentov a biocídnych výrobkov na trh, klasifikácie, označovania a evidencie látok, ako aj hodnotenia látok pri ich uvádzaní na trh.

CCHLP bolo zriadené zákonom č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch s účinnosťou od 1. júna 2001. Zákon transponoval právo EÚ v oblasti uvádzania chemických látok na trh. K 1. novembru 2008 nadobudla účinnosť novela tohto zákona (zákon č. 405/2008 Z. z.), ktorá ho uviedla do súladu s nariadením č. 1907/2006 (REACH) a ktorá ustanovila CCHLP ako kompetentný orgán v zmysle článku 121 REACH. 1. apríla 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). Zákon harmonizuje národnú legislatívu s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 a nahrádza zákon č. 163/2001 Z. z.).

Dňa 1. júla 2003 nadobudol účinnosť zákon č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý rozšíril pôsobnosť CCHLP aj na oblasť biocídnych výrobkov. Zákon transponuje právo EÚ v oblasti uvádzania biocídnych výrobkov na trh.

Uvedené zákony určujú CCHLP úlohy ako národnému orgánu Slovenskej republiky. Od vstupu SR do EÚ plní CCHLP povinnosti Slovenskej republiky vyplývajúce z členstva v EÚ v oblasti vymedzenej uvedenými zákonmi. Svoju prácu odborne a metodicky harmonizuje s prístupmi Európskej komisie (ďalej len „EK“) a od 1. júna 2007 aj s prístupmi Európskej chemickej agentúry (ďalej len „ECHA“).

CCHLP plní úlohy národného kompetentného orgánu (Competent Authority - CA) predovšetkým vo vzťahu k:

- Smernici európskeho parlamentu a rady č. 98/8/ES zo 16. februára 1998 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh,
- Nariadeniu komisie (ES) č. 1451/2007 zo 4. decembra 2007 o druhej fáze desaťročného pracovného programu uvedeného v článku 16 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh,
- Nariadeniu komisie (ES) č. 1849/2006 zo 14. decembra 2006 ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2032/2003 o druhej fáze desaťročného pracovného programu uvedeného v článku 16 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh,
- Nariadeniu európskeho parlamentu a rady (ES) č. 648/2004 z 31. marca 2004 o detergentoch,
- Nariadeniu európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení

nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES,

- Nariadeniu európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (CLP), o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.

2.3. Hlavné činnosti

V roku 2011 sa zachovala kontinuita činnosti CCHLP v oblasti manažmentu chemických látok. V priamej nadväznosti na predchádzajúce roky bolo ťažisko práce zamerané na implementáciu a interpretáciu REACH a CLP. CCHLP naďalej plnilo úlohy asistenčného pracoviska na pomoc podnikateľom, podieľalo sa na príprave harmonizovanej interpretácie zložitých otázok REACH, zabezpečovalo plnenie úloh vo výboroch ECHA, implementovalo požiadavky na prístup do REACH IT, venovalo sa identifikácii látok vzbudzujúcich veľké obavy (SVHC), hodnoteniu látok a príprave legislatívnych materiálov.

Náročné práce boli vykonané pri hodnotení biocídnych výrobkov, predovšetkým v súvislosti s plnením úloh členského štátu spravodajcu v programe hodnotenia účinných látok EÚ podľa článku 16(2) Smernice 98/8/ES, pri zabezpečení preregistrácie biocídnych výrobkov uvedených dočasne na trh v SR do režimu v súlade so Smernicou 98/8/ES ako aj pri príprave novelizácie národnej legislatívy o biocídoch.

Činnosť CCHLP sa sústredila na tieto oblasti:

- plnenie úloh, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 67/2010 Z. z.,
- zabezpečenie medzinárodnej výmeny informácií s národnými orgánmi členských štátov Európskej únie (EÚ), Európskou komisiou (EK), ECHA a orgánmi Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a spolupráca s nimi pri hodnotení rizika látok a pri získavaní a poskytovaní relevantných údajov. Účasť na zasadnutiach výborov EK, pracovných stretnutiach organizovaných orgánmi členských štátov EÚ, EK, ECHA a orgánmi OECD,
- spolupráca s ministerstvom hospodárstva pri príprave správy pre EK o implementácii právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a EÚ v oblasti chemických látok, zmesí a detergentov do právneho poriadku Slovenskej republiky a na príprave národnej legislatívy v oblasti uvádzania látok, zmesí, biocídnych výrobkov a detergentov na trh,
- spolupráca pri plnení úloh vyplývajúcich z osobitných predpisov s orgánmi štátnej správy a kontrolnými orgánmi a súčinnosť s nimi v rozsahu zákonom určených kompetencií,
- poskytovanie poradenstva podnikateľom pri plnení ich povinností podľa nariadení REACH a CLP a plnenie úloh v rámci siete národných asistenčných pracovísk pri príprave harmonizovanej interpretácie nariadení REACH a CLP.

CCHLP súčasne plní aj ďalšie úlohy v zmysle príslušných článkov nariadenia REACH, ktoré vyplývajú z jeho postavenia národného kompetentného orgánu pre REACH.

CCHLP ďalej plní úlohy, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 217/2003, a to najmä:

- a) vydáva rozhodnutia o autorizácii biocídneho výrobku a vydáva rozhodnutia o registrácii biocídneho výrobku s nízkym rizikom, vydáva rozhodnutia o zmene alebo zrušení rozhodnutí o autorizácii biocídneho výrobku a vydáva rozhodnutia o zmene alebo zrušení rozhodnutí o registrácii biocídneho výrobku s nízkym rizikom a uchováva počas 15 rokov všetku s tým súvisiacu dokumentáciu,
- b) prijíma návrhy na zaradenie účinných látok do zoznamu účinných látok vyhovujúcich na zaradenie do zoznamu biocídnych výrobkov, do zoznamu účinných látok s nízkym rizikom vyhovujúcich na zaradenie do zoznamu biocídnych výrobkov s nízkym rizikom a do zoznamu základných látok,

- c) vyhodnocuje dokumentáciu predloženú podľa písmena a) z hľadiska ochrany života a zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia,
- d) zasiela colnému orgánu kópiu rozhodnutia o autorizácii biocídneho výrobku alebo kópiu rozhodnutia o registrácii biocídneho výrobku s nízkym rizikom, ako aj ich prípadné zmeny a zrušenia,
- e) vedie evidenciu autorizovaných biocídnych výrobkov alebo registrovaných biocídnych výrobkov s nízkym rizikom a zverejňuje ich zoznam,
- f) určuje rámcové zloženie biocídneho výrobku podľa § 7 ods. 9,
- g) prijíma oznámenia podľa § 14 ods. 4 a vydáva rozhodnutie podľa § 14 ods. 5 a 6,
- h) spolupracuje so Slovenskou obchodnou inšpekciou podľa § 28 písm. c),
- i) zabezpečuje medzinárodnú výmenu informácií s príslušnými orgánmi členských štátov a EK podľa tohto zákona,
- j) zúčastňuje sa na hodnotení účinných látok podľa článku 16 ods. 2 Smernice č. 98/8/ES,
- k) zabezpečuje hodnotenie účinných látok, pre ktoré je spravodajcom a spolupracuje pri ich hodnotení s navrhovateľom podľa osobitných predpisov,
- l) podáva Európskej komisii žiadosti o predĺženie lehoty uvádzania tých biocídnych účinných látok na trh, ktoré sa majú nevyhnutne použiť podľa osobitného predpisu.

2.4. Strednodobý výhľad

Strategickým cieľom CCHLP je plnohodnotné plnenie funkcie národného kompetentného orgánu pre manažment bezpečnosti chemických látok, chemických zmesí, detergentov v súvislosti s ich uvedením na trh a pri uvedení biocídnych výrobkov na trh. Pri plnení tohto cieľa CCHLP postupuje v súlade s legislatívou a prístupmi EÚ.

V strednodobom výhľade činnosť CCHLP súvisí so zásadnou zmenou chemickej legislatívy prijatím Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (CLP).

Významnou úlohou vyplývajúcou z nariadení REACH a CLP je zabezpečenie činnosti asistenčného pracoviska (helpdesk) na účel poradenstva pre výrobcov, dovozcov, následných užívateľov a každého, kto sa zaujíma o svoje zodpovednosti a povinnosti podľa REACH a CLP. Asistenčné pracovisko začalo svoju činnosť v roku 2007 v priamej nadväznosti na predchádzajúcu poradenskú činnosť CCHLP. Od roku 2009 sa činnosť asistenčného pracoviska rozšírila aj o úlohy vyplývajúce z CLP. Poradenská činnosť bude orientovaná na povinnosti výrobcov a dovozcov. Prechodné obdobie pre registráciu zavedených látok bude ukončené v roku 2018. Asistenčné pracovisko bude pokračovať v plnení úloh v medzinárodnej sieti asistenčných pracovísk, zriadenej v rámci ECHA (HELPEX).

Ďalšou úlohou bude návrh látok do priebežného akčného plánu Spoločenstva a hodnotenie látok zaradených do priebežného akčného plánu. Nariadenie REACH ukladá túto povinnosť kompetentným orgánom členského štátu.

CCHLP v oblasti REACH a CLP zabezpečuje zastúpenie SR v týchto orgánoch:

- Výbor členských štátov (MSC)
- Výbor pre hodnotenie rizík (RAC)
- HELPNET (REACH and CLP Helpdesk Network, Sieť asistenčných pracovísk pre REACH a CLP)

- Pracovná skupina pre nanomateriály
- Pracovná skupina pre bezpečnosť IT
- Pracovná skupina pre detergenty
- Stretnutie kompetentných orgánov členských štátov pre implementáciu REACH a CLP
- Spoločné stretnutie Chemického výboru a Pracovnej skupiny pre chémiu, OECD,
- a ďalšie ad hoc pracovné skupiny napr.: pre PBT látky, hodnotenie látok a koordinácia manažmentu rizika chemických látok.

Pre CCHLP vyplýva z nariadenia REACH viac ako 50 úloh. Implementácia novej chemickej legislatívy REACH a nariadenia CLP vyžaduje posilnenie CCHLP po personálnej aj finančnej stránke. Nové úlohy kladú zvýšené požiadavky na profesionálnu pripravenosť pracovníkov CCHLP a zvyšovanie ich odbornej úrovne.

CCHLP bude zabezpečovať úlohy vyplývajúce pre SR z nariadenia REACH a CLP. Dôležité bude zvládnuť interpretáciu a praktickú vykonateľnosť REACH a CLP v súlade s metodickými prístupmi EÚ.

Rozvoj CCHLP v súvislosti s prípravou na plnenie úloh v strednodobom výhľade predpokladá plnenie týchto zámerov:

- personálne posilnenie CCHLP,
- ďalšia úprava/prispôsobenie organizačnej štruktúry novým úlohám, súvisiacim s rozširovaním úloh CCHLP pri hodnotení látok, hodnotení biocídov, činností v súvislosti s CLP a z toho vyplývajúcim nárastom počtu zamestnancov,
- zabezpečenie sústavného rozvoja ľudských zdrojov v súvislosti s plnením úloh v rámci členstva SR v EÚ,
- vybudovanie informačného systému, vrátane personálneho zabezpečenia asistenčného pracoviska,
- zvyšovanie odbornej pripravenosti zamestnancov v oblasti posudzovania dokumentácie k registrácii chemických látok a k hodnoteniu chemických látok s využitím ďalšieho vzdelávania, tréningov a školení usporiadaných Komisiou EÚ a ECHA,
- zvyšovanie odbornej úrovne v oblasti využitia netestovacích metód používaných na predikciu špecifických vlastností látok, zvyšovanie praktických odborných skúseností a znalostí v súvislosti s hodnotením biocídov,
- zavedenie nového systému klasifikácie a označovania chemických látok a zmesí, poskytovanie poradenstva a posudzovanie návrhov na harmonizovanú klasifikáciu a označovanie,
- stabilizácia zamestnancov cestou zabezpečenia ich profesionálneho rastu a zodpovedajúceho finančného ohodnotenia.

Spolupráca a zabezpečenie výmeny informácií v oblasti biocídov

CCHLP zabezpečuje zastúpenie SR v týchto orgánoch:

- Stály výbor pre biocídne výrobky podľa článku 28 Smernice 98/8/ES,
- Rokovanie kompetentných autorít členských štátov EÚ a EK (CA meetings),
- Skupina pre autorizáciu, registráciu a vzájomné uznanie autorizácií biocídnych výrobkov (PAR&MRFG),
- Odborné rokovania (Technical Meetings)
- Stredoeurópska skupina pre biocídne výrobky (MEGB)
- OECD Task Force on Biocides (TFB)

3. ČINNOSTI ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

3.1. Použitie finančných prostriedkov

Rozpočtové hospodárenie CCHLP v roku 2011 je analyzované v kapitole č. 4. Vzhľadom na charakter činnosti organizácie CCHLP nekalkuluje priame ani nepriame náklady na jednotlivé úlohy a ani ich takto nesleduje. Náklady sú kalkulované a sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu a sú súhrnom všetkých nákladov.

3.2. Chemické látky a zmesi

V súlade s požiadavkami REACH na činnosť národných kompetentných orgánov sa CCHLP naďalej sústredilo na zapojenie sa do práce príslušných výborov a ďalších orgánov ECHA. Zvláštny dôraz sa kládol na prácu vo výbore pre hodnotenie rizík (RAC). Pokračovala činnosť v oblasti nanočastíc. Vzhľadom na nedostatočné personálne obsadenie CCHLP nie je možné zabezpečiť účasť vo všetkých výboroch ECHA. V roku 2011 z tohto dôvodu už nebolo možné zúčastniť sa na práci výboru pre sociálno-ekonomickú analýzu (SEAC).

V roku 2011 začala ECHA intenzívnu prípravu na hodnotenie látok, ktoré majú kompetentné orgány členských štátov v zmysle REACH začať vykonávať od roku 2012. V roku 2011 ECHA organizovala v tejto súvislosti pracovné stretnutie, ktoré bolo pokračovaním v kontinuálnom a kooperatívnom dialógu k strategickým otázkam hodnotenia dokumentácie a hodnotenia látky podľa nariadenia REACH. Keďže hodnotenie látok má byť v najbližších rokoch významnou časťou práce CCHLP, na stretnutí sa zúčastnili dvaja pracovníci.

Časť činnosti CCHLP je trvale venovaná poradenstvu pre domácich podnikateľov vo veciach súvisiacich s riešením problémov spojených vo všeobecnosti s uvádzaním látok a zmesí na trh. Vzhľadom na to, že ku koncu roku 2010 uplynul prvý termín povinnej registrácie látok v zmysle REACH, znížil sa počet dotazov súvisiacich priamo s registráciou. Požiadavky na informácie boli zamerané predovšetkým na povinnosti následných užívateľov, na registráciu látok získavaných spracovaním/recykláciou odpadov, zisťovaciu povinnosť pred registráciou, registráciu príp. oneskorenú predregistráciu a na informácie súvisiace s hodnotením chemickej bezpečnosti. V roku 2011 sa zaznamenal výrazný nárast otázok z oblasti uvádzania detergentov na trh SR. Väčšina požiadaviek sa riešila prostredníctvom asistenčného pracoviska „helpdesk“ prístupného z internetovej stránky, elektronickou poštou, telefonicky aj osobne.

3.2.1. Hodnotenie látok

Hlavným cieľom stretnutia, zorganizovaného ECHA k hodnoteniu látok, bolo dohodnutie najvhodnejšieho postupu pre hodnotenie látok. To zahŕňa praktické aspekty ako sú procedurálne kroky, výstupnú dokumentáciu, úlohy a vzájomné pôsobenie zúčastnených strán vrátane úloh Sekretariátu ECHA. Riešila sa otázka, akú podporu členské štáty budú potrebovať a čo je ECHA schopná ponúknuť tak, aby sa proces mohol začať začiatkom roka 2012. Účelom stretnutia bolo aj dohodnúť proces prijatia a aktualizácie výberových kritérií pre priebežný akčný plán spoločenstva (Community rolling action plan – CoRAP). Hodnotenie látky nie je potrebné v prípade, ak informácie v registračnej dokumentácii sú dostatočné na prijatie záveru hodnotenia, čo však predpokladá možnosť prístupu MS CA do týchto dokumentácií.

Členský štát (MS) navrhuje látku do CoRAP na základe odsúhlasených kritérií, ktoré zahŕňajú:

- Informácie o nebezpečnosti (štruktúrna podobnosť s látkou známou ako CMR alebo PBT)
- Informácie o expozícii ľudí a životného prostredia

- Tonáž, vrátane kumulatívnej tonáže vyplývajúcej z registrácií predložených viacerými registrujúcimi.

Aktualizácia kritérií sa predpokladá až po získaní prvých skúseností (t.j. pre rok 2014).

CCHLP ako kompetentný orgán zodpovedný za hodnotenie látky za Slovenskú republiku pripravilo na základe odsúhlasených kritérií a postupov návrh na hodnotenie pre jednu látku spolu s dokumentmi zdôvodňujúcimi výber látky. Látka je navrhnutá na hodnotenie v roku 2013 vzhľadom na nedostatočné kapacity pre túto činnosť a tiež nedoriešené otázky národnej legislatívy a finančnej účasti ECHA na hodnotení látky, ktoré vykoná členský štát, príp. možnosti externého zadania hodnotenia látky.

3.2.2. Výbor členských štátov (MSC)

V roku 2011 sa uskutočnilo 6 zasadnutí. Medzi najdôležitejšie úlohy patrili identifikácia látok ako látok vzbudzujúcich veľké obavy (SVHC), návrh na zaradenie vybraných látok do Autorizačného zoznamu, príprava CoRAP a prijatie jednomyselného stanoviska k návrhom na testovanie a návrhom rozhodnutí o kontrole súladu.

U návrhov, predložených výboru na identifikáciu látok ako SVHC, sa posudzovalo, či predložené dôkazy spĺňajú požiadavky článku 57a v prípade PBT a vPvB kategórií aj kritériá prílohy XIII REACH. Dôležitým kritériom je klasifikácia látky v prílohe VI nariadenia CLP ako CMR látky. Dosiahol sa konsenzus o zaradení všetkých navrhovaných látok ako SVHC a tieto látky ECHA v súlade s článkom 59 REACH doplnila do Kandidátskeho zoznamu. V jednom prípade išlo o prvý prípad zaradenia látky na základe čl. 57f REACH.

Výbor prerokoval kritériá prioritizácie látok na Kandidátskom zozname na ich zaradenie do Autorizačného zoznamu. Kritériá vychádzajú z nariadenia REACH a výbor zdôraznil ich komplexné uplatňovanie v každom jednotlivom prípade. Pre prioritizáciu látok na ich zaradenie do Autorizačného zoznamu sa použil aj kalkulačný model, ktorý zohľadňuje PBT vlastnosti, objem a široko disperzné použitie. Pre prípravu stanoviska MSC k predloženému návrhu ECHA bol určený spravodajca a bola menovaná pracovná skupina. Na základe stanoviska výboru ECHA v decembri 2011 zaslala EK návrh na zaradenie 13 látok do Autorizačného zoznamu.

Výbor pripravil stanovisko k rozhodnutiam ECHA k návrhom na testovanie a ku kontrole súladu. ECHA na základe toho pripravila nový návrh stanoviska, ktorý bol predložený na rokovanie a schválenie MSC.

Výbor prerokoval a pripravil podklady na schválenie CoRAP v zmysle článku 44 a 45 REACH. Látky sa navrhujú na základe potenciálneho rizika (nebezpečných vlastností, expozície a množstva). Do CoRAP sa nemajú predkladať známe SVHC látky, ale také látky, kde je určité podozrenie na ich SVHC vlastnosti. Cieľom hodnotenia je potvrdiť resp. vyvrátiť podozrenia. ECHA na základe porovnania štruktúry registrovaných látok so štruktúrou známych SVHC identifikovala kandidátov do CoRAP. Na roky 2012 - 2014 bolo do CoRAP navrhnutých 91 látok.

3.2.3. Výbor pre hodnotenie rizík (RAC)

Výbor pre hodnotenie rizík je súčasťou Európskej chemickej agentúry. Výbor je zodpovedný za vypracovanie stanoviska ECHA k hodnoteniam, žiadostiam o autorizáciu látok vzbudzujúcich veľké obavy, návrhom na obmedzenia, návrhom na klasifikáciu a označovanie podľa hlavy V nariadenia CLP a k všetkým otázkam vyplývajúcim z implementácie nariadenia REACH v súvislosti s rizikami pre zdravie ľudí alebo životné prostredie. Konečné rozhodnutia prijíma Európska komisia prostredníctvom oficiálnych postupov.

Pracovník CCHLP bol na základe nominácie SR a následného ustanovenia menovaný riadiacou radou ECHA členom RAC na tri roky. Mandát bol na základe opätovnej nominácie SR predĺžený na ďalšie tri roky. Na zasadnutiach RAC sa zúčastňujú jeho členovia,

zástupcovia EK a zástupcovia ECHA. Zasadnutia RAC alebo jeho pracovných skupín sa môžu zúčastniť aj poradcovia (na základe požiadavky člena výboru), pozvaní experti (odsúhlasení členmi výboru) a pozorovatelia. V roku 2011 sa uskutočnilo 5 zasadnutí výboru.

Medzi najdôležitejšie výstupy výboru patria:

Stanoviská k návrhom na harmonizovanú klasifikáciu a označovanie

Na základe nariadenia CLP môže príslušný orgán členského štátu a za určitých okolností aj výrobca, dovozca alebo následný užívateľ navrhnúť harmonizovanú klasifikáciu a označovanie látky. Tieto návrhy ECHA publikuje prostredníctvom svojej internetovej stránky, aby zainteresované strany mohli vzniesť pripomienky v stanovenom termíne. Úlohou RAC je hodnotiť predložený návrh a prijať stanovisko.

K 20. decembru 2011 bolo ECHA predložených 178 dokumentácií s návrhmi na harmonizovanú klasifikáciu a označovanie (14 v roku 2008, 33 v roku 2009, 76 v roku 2010 a 55 v roku 2011). Pre príslušné dokumentácie RAC odsúhlasil spravodajcov a spoluspravodajcov.

V priebehu roka 2011 ECHA zverejnila dokumentácie pre verejné konzultácie k návrhom na harmonizovanú klasifikáciu a označenie pre 35 látok. Publikovaniu dokumentácie na stránke ECHA predchádza kontrola súladu dokumentácie, ktorú vykonávajú spravodajcovia za podpory sekretariátu ECHA. Spravodajcovia pri vypracovaní návrhu stanoviska berú do úvahy aj pripomienky zaslané počas verejnej konzultácie. Členovia výboru prispievajú ku konečnému zneniu stanoviska formou diskusií na zasadnutiach, zaslaním pripomienok a podľa potreby aj prácou v pracovných skupinách. Odsúhlasený návrh stanoviska ECHA zasiela Európskej komisii.

V roku 2011 RAC odsúhlasil konsenzom stanoviská k návrhom na harmonizovanú klasifikáciu a označenie pre 30 látok.

Pracovník CCHLP - člen RAC bol v roku 2009 ustanovený ako spoluspravodajca pre dokumentáciu k návrhu harmonizovanej klasifikácie a označovania pre jednu látku (P93) a v roku 2010 ako spravodajca resp. spoluspravodajca pre ďalšie dve látky (vinyl-acetát a fosfid horčička). Pre všetky tri dokumentácie bola v roku 2010 vykonaná kontrola súladu. Dokumentácia upravená v zmysle požiadaviek kontroly súladu bola zverejnená na internetovej stránke ECHA na verejnú konzultáciu. Spravodajca spolu so spoluspravodajcom v roku 2011 pokračovali v príprave návrhu stanovísk pre tieto látky a predložili ich výboru na diskusiu v zmysle procesných požiadaviek. Všetky tri návrhy boli po zapracovaní pripomienok odsúhlasené.

Vinyl-acetát

Látka patrí medzi tie, pre ktoré už TC C&L odsúhlasil harmonizovanú klasifikáciu podľa starej legislatívy, ale proces nebol ukončený. Predkladateľ (CA Nemecka) predložil dokumentáciu s identickým návrhom na harmonizovanú klasifikáciu a označenie, ale s dodatočným označením s EUH019 „Môže vytvárať explozívne peroxidy“ pre nestabilizovanú formu vinyl-acetátu. V praxi by to znamenalo dva separátne vstupy v prílohe VI nariadenia CLP – jeden pre stabilizovanú formu a druhý pre nestabilizovanú formu vinyl-acetátu.

Výbor na stretnutí RAC 16 podporil návrh Nemecka klasifikovať vinyl-acetát ako toxický po vdýchnutí, toxický pre respiračný systém po jednorazovej expozícii (STOT SE) a ako podozrivý karcinogén. RAC nesúhlasil s návrhom dodatočného označenia EUH019 pre nestabilizovanú formu. Vinyl-acetát už má harmonizovanú klasifikáciu v prílohe VI nariadenia CLP ako horľavá kvapalina.

Konečný návrh stanoviska pre harmonizovanú klasifikáciu je: Flam Liq. 2 (H225), Carc. 2 (H351 Podozrenie že spôsobuje rakovinu), Acute Tox. 4 (H332 Škodlivý pri vdýchnutí), STOT-SE 3 (H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest). Návrh stanoviska spolu s prílohami (BD, RCOM, ORCOM) je zverejnený na stránke ECHA.

Aluminium-magnesium-zinc-carbonate-hydroxide(-hydrate) – P93

Uvedená látka už má harmonizovanú klasifikáciu ako nebezpečná pre vodnú zložku životného prostredia (Aquatic Chronic 3, H412; resp. R52/53). Návrh revidovať klasifikáciu tejto látky z hľadiska účinkov na životné prostredie predložilo Holandsko.

Toxicita pre vodné prostredie môže byť spôsobená prítomnosťou atómov zinku. Rozpustnosť látky je závislá od pH - pri neutrálnom a zásaditom pH sa veľmi málo rozpúšťa, so znižovaním pH rozpustnosť stúpa. Nemožno preto vylúčiť, že napr. v severských jazerách, kde je pH okolo 5,5, nedosiahne toxickú úroveň. Veľmi dôležitá je pri testovaní príprava testovacieho roztoku – látka vyžaduje oveľa dlhší čas na dosiahnutie rovnovážneho stavu. Preto je na revíziu klasifikácie potrebné predložiť údaje z testu „dissolution protocol“, ktorý by tieto podmienky zahŕňal. Predložený návrh neobsahoval také údaje. RAC na stretnutí RAC16 preto odporučil pre uvedenú látku ponechať harmonizovanú klasifikáciu pre vodnú toxicitu, ale v nižšej kategórii - Aquatic chronic 4, H413 - Môže mať dlhodobé škodlivé účinky na vodné organizmy, resp. R53. Návrh stanoviska spolu s prílohami (BD, RCOM, ORCOM), sú zverejnené na stránke ECHA.

Fosfid horčíka (Trimagnesium diphosphide)

Fosfid horčíka už má harmonizovanú klasifikáciu ako veľmi toxický po požití, pri kontakte s vodou uvoľňuje veľmi toxický, mimoriadne horľavý plyn a ako nebezpečný pre životné prostredie. Nemecko predložilo návrh na doplnenie už existujúcej harmonizovanej klasifikácie o klasifikáciu akútnej dermálnej toxicity a EUH032 „Pri kontakte s kyselinami uvoľňuje veľmi toxický plyn“. RAC odsúhlasil návrh Nemecka a potvrdil klasifikáciu akútnej toxicity po požití.

Keďže fosfid horčíka a fosfid hliníka využívajú výsledky tých istých štúdií a vzhľadom na skutočnosť, že predmetom revízie klasifikácie bola akútna toxicita, bol do návrhu stanoviska zaradený aj návrh na klasifikáciu pre akútnu inhalačnú toxicitu na základe pripomienky zaslanej pre fosfid hliníka. V rámci pripomienkového procesu boli zaslané aj údaje o kinetike hydrolýzy a expozícii na pracovisku a tiež podrobnejšie informácie inhalačnej štúdie akútnej toxicity, ktoré spravodajcovia zapracovali do dokumentácie k návrhu stanoviska. Ako potvrdili údaje meraní, hydrolýza oboch fosfidov spôsobená vzdušnou vlhkosťou je pomalá, ale ak prachové častice fosfidu vniknú do dýchacích ciest a usadia sa na slizniciach obsahujúcich vodu, predpokladá sa rýchla hydrolýza za tvorby fosforovodíka.

Na stretnutí RAC19 výbor odsúhlasil konečný návrh stanoviska pre harmonizovanú klasifikáciu a označovanie fosfidu horečnatého: Water react. 1 H260, Acute Tox. 2 H300, Acute tox. 3 H311, Acute Tox. 1 H330, Aquatic Acute 1 H400. Po vykonaní záverečných úprav bude návrh stanoviska spolu s prílohami (BD, RCOM, ORCOM) zverejnený na stránke ECHA.

Stanoviská k návrhom na reštrikcie

Výbor sa zaoberal návrhmi na reštrikcie pre ortuť v meracích zariadeniach, fenylortuťnaté zlúčeniny, olovo v šperkoch a dimetyl-fumarát. V roku 2010 boli vymenovaní spravodajcovia pre uvedené dokumentácie, prebehla kontrola zhody, začala verejná konzultácia k návrhu a súčasne začali diskusie k návrhom stanoviska. V roku 2011 pokračovali diskusie k príprave stanovísk v rámci RAC a tiež plenárne zasadnutia v spolupráci s výborom pre sociálno-ekonomickú analýzu. RAC odsúhlasil návrh stanovísk pre uvedené látky nasledovne:

Dimetyl-fumarát (DMFu)

Cieľom navrhovanej reštrikcie je zákaz výroby a uvádzania na trh EÚ výrobkov a akejkolvek ich častí, ktoré obsahujú DMFu v koncentrácii vyššej ako 0,1 mg/kg. Výroba a dovoz DMFu ako látky samotnej nie sú predmetom návrhu reštrikcie.

DMFu sa používa na ochranu výrobkov proti plesni počas uskladňovania a transportu. RAC zhodnotil, že spotrebiteľia sú vystavení vážnemu riziku pri použití výrobkov ošetrovaných DMFu a že navrhovaná reštrikcia je účelná pre zníženia rizika u spotrebiteľov.

Olovo a jeho zlúčeniny v šperkoch

RAC odsúhlasil stanovisko a podporné dokumenty k návrhu na reštrikciu pre olovo v šperkoch. Cieľom návrhu je obmedziť použitie olova a jeho zlúčením v šperkových výrobkoch, ak sa koncentrácia olova v kovových a nekovových častiach rovná alebo je väčšia ako 0,05 % hmotnostných. Netýka sa to tých šperkových výrobkov, u ktorých sa preukáže, že rýchlosť úniku olova z výrobku alebo jeho časti nepresiahne 0,05 µg/cm²/hod.

Cieľovou skupinou populácie sú deti, keďže môže dôjsť neúmyselnému cmúľaniu alebo prehltnutiu šperkov obsahujúcich olovo. Nebezpečenstvo pre zdravie ľudí sa týka akútnej toxicity (vzhľadom na otravu olovom) a toxicity po opakovanej dávke (vážne neurologické účinky v mozgu so stálym poškodením IQ).

Fenylortuťnaté zlúčeniny

Všetky zlúčeniny, ktorých sa reštrikcia týka, majú podobný profil nebezpečenstva a rovnaký mechanizmus rozkladu – najprv na anorganickú ortuť a následne vzniká metylortuť. Ortuť a jej zlúčeniny sú veľmi toxické pre ľudí (ireverzibilné neurotoxické a neurovývojové účinky), ekosystém a divo žijúce živočíchy. Je to látka typu PBT. Expozícia je hlavne z výroby polyuretánu (PU), kde sa fenylortuť používa ako katalyzátor. V EÚ sa vo výrobách PU používa iba 5 zlúčenín. Ako náhrady sa nesmú použiť látky obsahujúce ortuť. RAC navrhol doplniť do stanoviska, že ani organociničité zlúčeniny nie sú vhodné ako náhrada a sú už čiastočne obmedzené. Aby sa znížilo množstvo emisií do životného prostredia, návrh prechodného obdobia na uplatnenie je tri roky namiesto piatich.

Ortuť v meracích zariadeniach

RAC prijal návrh stanoviska na zákaz uvedenia na trh, týkajúci sa obmedzenia ortuťi vo viacerých meracích zariadeniach pre profesionálne a priemyselné použitie s určitými modifikáciami. Navrhované obmedzenia efektívne znížia množstvo ortuťi, ktoré by sa uvoľnilo z meracích prístrojov obsahujúcich ortuť do životného a pracovného prostredia. Má sa tak prispieť k zníženiu úrovne expozície a podporí sa použitie alternatívnych meracích zariadení.

Stanoviská na žiadosť Komisie

V zmysle článku 77(3)(c) nariadenia REACH bol RAC výkonným riaditeľom ECHA poverený vypracovať stanovisko pre komisiu k látke epoxiconazol, v súvislosti s návrhom na klasifikáciu ako Repr. 1B, a stanovisko k návrhu klasifikácie pre arzenid galitý (GaAs). Na stretnutí RAC19 členovia na základe nových informácií odsúhlasili návrh klasifikovať GaAs ako Carc. 1B (namiesto 1A).

Výbor v roku 2011 pokračoval v príprave resp. úprave pracovných postupov, pravidiel, šablón a usmernení pre oblasť autorizácií a predbežne odsúhlasil spravodajcov a spoluspravodajcov pre látky v autorizačnom zozname.

3.2.4. Zasadnutia kompetentných orgánov členských štátov (MS CA) pre implementáciu nariadení REACH a CLP (CARACAL)

V roku 2011 sa konali tri stretnutia. Zúčastnili sa na nich zástupcovia Európskej komisie DG Environment a DG Enterprise, ECHA, kompetentných autorít členských štátov, ako aj zástupcovia priemyslu a mimovládnych organizácií. Cieľom stretnutí je zaujať harmonizovaný prístup k riešeniu otázok vyplývajúcich z implementácie REACH a CLP v členských štátoch. Pre členské štáty je to zásadné fórum pre ich ďalšie usmernenie pri plnení úloh podľa REACH. CCHLP pripravilo pripomienky a stanoviská k niektorým prerokovaným otázkam a prezentovalo ich písomne aj ústne na zasadnutiach.

Predmetom rokovania boli okrem iného:

- príprava CoRAP,
- aplikácia článku 69(5) REACH,
- využitie nového testu OECD "the Extended One-Generation Reproductive Toxicity Study (EOGRS) v rámci REACH a CLP,
- dôsledky vyplývajúce zo zaradenie látky do prílohy XIV,
- interpretácia článku 5 REACH v kontexte otázky č. 2162 Helpnet-u o látkach na sklade,
- nanomateriály v kontexte REACH a CLP,
- prístup MS CAs do REACH IT,
- odvodená úroveň minimálneho účinku (DMEL, Derived Minimal Effect Levels),
- predĺženie lehoty pre nepoužívanie formátu IUCLID pre účinné látky biocídov a pesticídov,
- oxid chrómový a kyselina chrómová,
- interpretácia článku 7(2) REACH,
- registrácia medziproduktov,
- postavenie Kandidátskeho zoznamu,
- interpretácia výnimky podľa článku 2(1)(b) REACH týkajúceho sa dovážaných látok, a to aj v zmesi a obsiahnutých vo výrobku,
- PAH vo výrobkoch pre spotrebiteľa,
- ES čísla a čísla pridelené ECHA,
- interpretácia článku 27(6) CLP,
- inventarizácii C&L, ktorá sa zostavuje podľa článku 42(1) CLP,
- reštrikcie,
- zriadenie expertnej skupiny pre PBT látky.

3.2.5. Látky vzbudzujúce veľké obavy (SVHC)

Kompetentné orgány jednotlivých členských štátov môžu pripraviť v súlade s článkom 59 nariadenia REACH dokumentáciu podľa prílohy XV pre identifikáciu látky ako SVHC. Neformálna expertná skupina zástupcov členských štátov EÚ predložila zoznam prioritizovaných látok resp. skupín látok pre prípadný výber na spracovanie dokumentácie podľa prílohy XV pre identifikáciu látok ako SVHC. V rámci skríningu sa látky posudzovali podľa týchto kritérií: nebezpečnosť (nebezpečné vlastnosti), objem uvádzaný na trh, expozícia pracovníkov, expozícia spotrebiteľov, environmentálna expozícia a široko disperzné použitie látok. Pred spracovaním dokumentácie podľa prílohy XV bolo potrebné vypracovať pre látku analýzu možností manažmentu rizík (Risk management option analysis, RMO analýzu).

CCHLP oznámilo jednotlivým členským štátom a ECHA zámer a spracovalo a predložilo RMO analýzu pre 1,2-dichlóretán. Pri výbere látky sme zohľadnili vyššie uvedené kritériá. RMO analýza bola predmetom pripomienkového procesu v rámci jednotlivých členských štátov. Po zapracovaní relevantných pripomienok bola vypracovaná a predložená konečná RMO analýza.

Na základe RMO analýzy pre 1,2-dichlóretán a na základe aktuálnych údajov získaných z registračných dokumentácií, CCHLP oznámilo ECHA zámer pripraviť pre látku dokumentáciu podľa prílohy XV pre identifikáciu ako SVHC.

Obdobne CCHLP oznámilo ECHA zámer pripraviť takúto dokumentáciu aj pre látku vinylchlorid. CCHLP spracovalo dokumentácie pre obe látky, avšak predložená bola

len dokumentácia pre 1,2-dichlóretán. Vypracovaná dokumentácia pre vinyl-chlorid nebola ECHA predložená na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva SR.

Dokumentácia podľa prílohy XV na identifikáciu látky ako SVHC zahŕňa spracovanie technickej dokumentácie vo formáte IUCLID 5 a spracovanie správy podľa prílohy XV nariadenia REACH, a to v dvoch verziách – verejnej verzii (public) určenej pre verejné publikovanie a verzii dôvernej (confidential) určenej pre jednotlivé členské štáty a ECHA. Neverejná verzia obsahuje údaje dôverného charakteru získané jednak z registračných dokumentácií a tiež poskytnuté jednotlivými členskými štátmi, o ktoré CCHLP požiadalo v čase prípravy dokumentácií formou dotazníka.

Po predložení dokumentácie pre 1,2-dichlóretán ECHA vykonala kontrolu súladu, tzv. accordance check, na základe ktorého CCHLP dokumentáciu upravilo do konečnej podoby. Konečná dokumentácia bola zverejnená na verejné pripomienkovanie a tiež na pripomienkovanie v rámci jednotlivých členských štátov. Následne CCHLP spracovalo odpovede na vznesené pripomienky. Nakoľko neboli vznesené relevantné pripomienky, ktoré by poukazovali na nesplnenie kritérií pre identifikáciu látky ako SVHC, dokumentácia podľa prílohy XV na identifikáciu 1,2-dichlóretánu ako SVHC látky bola schválená výborom členských štátov písomnou procedúrou. Na základe toho ECHA zaradila 1,2-dichlóretán na kandidátsky zoznam látok pre autorizáciu.

CCHLP sledovalo aj aktivity ostatných členských štátov a ECHA v oblasti procesu identifikácie SVHC látok prostredníctvom komunikačného nástroja CIRCA.

V rámci týchto aktivít CCHLP poskytlo údaje pre kompetentný orgán Švédska za účelom prípravy dokumentácie pre návrh reštrikcie podľa nariadenia REACH pre nonylfenol a nonylfenol etoxyláty. Údaje boli extrahované zo správ MŽP SR o hodnotení kvality povrchovej vody Slovenska.

3.2.6 Detergenty

V roku 2011 zverejnila Európska komisia dve rozhodnutia o ustanovení ekologických kritérií na udeľovanie environmentálnej značky EÚ detergentom určeným do umývačiek riadu (č. 2011/263/EÚ) a pracím prostriedkom (č. 2011/264/EÚ). Okrem toho zverejnila aj Vykonávacie rozhodnutie komisie č. 2011/225/EÚ o dočasnom zákaze uvádzania detergentu POR-ÇÖZ na trh v Nemecku. Toto vykonávacie rozhodnutie súvisí s uvádzaním nebezpečného čistiaceho prostriedku z Turecka na nemecký trh a zaznamenanými poškodeniami zdravia, ktoré tento detergent v Nemecku spôsobil. Týmto prípadom sa zaoberala aj pracovná skupina pre detergenty na rozhraní rokov 2010 a 2011 a uvedené vykonávacie rozhodnutie je právnym vyústením oprávnenosti dočasného zákazu. Nemecko tým získalo rok na prípravu všeobecnejšieho právneho riešenia uvádzania takýchto nebezpečných produktov na trh.

V roku 2010 pripravila Európska komisia po rozsiahlych konzultáciách návrh novelizácie nariadenia o detergentoch, ktorý obmedzuje používanie fosfátov a iných zlúčenín fosforu v detergentoch používaných v domácnostiach na pranie. Toto obmedzenie má minimalizovať príspevok detergentov k celkovej eutrofizácii povrchových vôd v EÚ, t.j. k nežiaducemu narúšaniu rovnováhy medzi vodnými organizmami. Nariadenie by malo byť zverejnené v Úradnom vestníku EÚ počas roka 2012 a obmedzenie používania fosfátov a iných zlúčenín fosforu v detergentoch používaných v domácnostiach na pranie by malo byť účinné od 1. januára 2013.

V roku 2011 vyšla nová verzia otázok a odpovedí týkajúcich sa správnej implementácie nariadenia o detergentoch, do ktorej boli doplnené tri nové otázky a odpovede. Tento dokument je výsledkom konzultácií v rámci pracovnej skupiny pre detergenty, ktorá sa napriek plánu v roku 2011 nestretla.

3.2.7. Nanomateriály

Hlavnou úlohou podvýboru pre nanomateriály je poskytovanie odbornej podpory a tvorba odporúčaní pre Európsku komisiu a národné kompetentné orgány v oblasti implementácie nanomateriálov v rámci chemickej legislatívy REACH. V roku 2011 sa konalo jedno stretnutie tohto podvýboru. Boli na ňom zhrnuté a prerokované výsledky projektov a doterajších aktivít, týkajúcich sa nanomateriálov.

V roku 2011 pokračovalo vypracovávanie Projektov na implementáciu nanomateriálov do REACH (RIPoNs), ktorých cieľom bolo poskytnúť vedeckú a technickú pomoc pri implementácii nanomateriálov do nariadenia REACH.

RIPoN 1 bol zameraný na identifikáciu nanomateriálov. V marci 2011 bola dokončená Záverečná správa z tohto projektu. V súlade s návrhmi obsiahnutými v tejto správe, Európska komisia vydala 18. 10. 2011 odporúčanie definície pre nanomateriály, ktoré znie nasledovne:

„Nanomateriál“ znamená prírodný, náhodne vzniknutý alebo vyrábaný materiál, pozostávajúci z častíc v neviazanom stave alebo vo forme agregátov alebo aglomerátov, v ktorom pri rozdelení podľa veľkosti a počtu častíc má najmenej 50 % častíc jeden alebo viac vonkajších rozmerov v rozmedzí 1 nm až 100 nm.

RIPoN 2: Cieľom bolo vypracovať konkrétne rady ako nanomateriály implementovať do nariadenia REACH, analyzovať vhodnosť príslušných testovacích metód, príp. načrtnúť možné špecifické testovacie stratégie. Pracovné správy z jednotlivých úloh a Záverečná správa k projektu obsahujú komplexné zhrnutie poznatkov a konkrétnych odporúčaní odborníkov. V zhrnutí Záverečnej správy sa konštatuje, že doterajšie pokyny pre sledovanie fyzikálno-chemických vlastností sú aplikovateľné aj na nanomateriály. Výnimku tvoria metódy na meranie povrchového napätia, bodu vzplanutia a viskozity.

Základné (eko)toxikologické OECD metódy pre stanovenie potenciálnych účinkov testovaných látok po akútnej alebo chronickej expozícii sa považujú za primerané a relevantné aj pre nano-formu látky. OECD však konštatuje, že pokyny ku skúškam neboli špeciálne navrhnuté pre testovanie nanomateriálov a vo všetkých týchto skúšobných metódach sa považujú za nedostatočné na ich testovanie (pokyny na prípravu testovaných látok, ich aplikácia do testovacieho systému, kvantifikácia expozície, metrológia). V správe boli identifikované nasledujúce vlastnosti a oblasti, ktoré je potrebné upraviť alebo doplniť vzhľadom na špecifické vlastnosti nanomateriálov:

Fyzikálno-chemické vlastnosti	Toxikologické vlastnosti	Ekotoxikologické vlastnosti
Tvar častíc	Príjem do bunky	Frekvencia dýchania
Povrchová plocha	Životaschopnosť buniek	Patológia žiabí
Povrchová energia	Oxidačný stres	Sekrécia hlienu
Chemické vlastnosti povrchu	Zápal	Patológia mozgu
Povrchový náboj	Fibróza	Správanie zvierat
Redox potenciál	Imunotoxicita	Biomarkéry oxidačného stresu (CAT, SOD, GPX, GST)
Voľné ROS/RNS v bunke	Kardiovaskulárna toxicita	
Disperzia		
Aglomerácia		

RIPoN 3 sa týkal chemickej bezpečnosti nanomateriálov a zaoberal sa hodnotením expozície, charakterizáciou rizík a nebezpečenstva súvisiaceho s nanomateriálmi.

Konkrétne odporúčania pre výskum a vývoj vlastností a sledovaných parametrov nanomateriálov sú na základe priorit zaradené do krátkodobých (do 4 rokov), strednodobých (5 - 8 roky) a dlhodobých (9 - 11 rokov) plánov.

Medzi krátkodobé ciele patrí:

- vyvinúť validované a harmonizované metodiky v oblasti charakterizácie nanomateriálov (metódy na merania veľkosti častíc, povrchovej plochy, distribúcie veľkosti atď.)
- vyvinúť validované a harmonizované metodiky pre hodnotenie expozície a identifikácie rizík
- v oblasti testovacích metód na stanovenie vplyvu na ľudské zdravie treba vyvinúť validované testovacie metódy *in vitro*, *in vivo* a *in silico* pre stanovenie škodlivých vplyvov nanomateriálov, vrátane akútnej a chronickej toxicity
- v prípade hodnotenia vplyvu na životné prostredie treba tiež vyvinúť validované metódy *in vitro*, *in vivo* a *in silico* a testovacie stratégie, ktoré zahŕňajú aj degradáciu a akumuláciu.

Hodnotenia dokumentácií obsahujúcich nanomateriály.

V rámci projektu NanoSUPPORT ECHA vybrala dokumentácie obsahujúce nanomateriály. Následne v JRC (Joint Research Centre) prebehlo hodnotenie týchto dokumentácií. Na základe získaných informácií ECHA plánuje organizovať hodnotiaci workshop, na ktorý budú pozvané zainteresované strany a kde sa budú hodnotiť špecifické časti registračných dokumentácií formou diskusie expertov. Cieľom je podeliť sa o prvé skúsenosti s hodnotením dokumentácie pre nanomateriály, dohodnúť sa na ďalšom postupe v súvislosti s budúcimi regulačnými opatreniami a vytvoriť spätnú väzbu so žiadateľmi o registráciu.

Aktivity v oblasti implementácie nanomateriálov pokračovali aj zo strany priemyslu. CEFIC (European Chemical Industry Council) vypracoval finančnú analýzu nákladov spojených s registráciou na základe Odporúčania komisie o definícii nanomateriálov. Sledovali viaceré parametre, ktoré ovplyvňujú náklady na registráciu, ako sú použitie read across, potreba vykonať testy na stavovcoch, možnosť aktualizovať existujúcu dokumentáciu pre nanoformu, alebo nutnosť predloženia dokumentácie novej.

3.2.8. Klasifikácia a označovanie

V roku 2011 vyšlo v Úradnom vestníku EÚ Nariadenie komisie (EÚ) č. 286/2011, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa nariadenie CLP (1272/2008). Týmto nariadením sa upravili technické ustanovenia a kritériá v prílohách k nariadeniu CLP podľa tretieho revidovaného vydania globálne harmonizovaného systému klasifikácie a označovania (GHS). V tejto súvislosti CCHLP upravilo internetovú stránku doplnením tohto nariadenia do legislatívy v časti CLP a doplnilo do tejto časti internetovej stránky aj rekonštruovaný text nariadenia CLP. Rekonštruovaný text je významnou pomocou pre priemysel. V súčasnosti sa pripravuje tretia novelizácia nariadenia CLP, ktorou by mali byť doplnené do prílohy VI CLP ďalšie harmonizované klasifikácie viacerých látok. Koncom roka 2011 sa iniciovali aj prípravné práce na štvrtej novelizácii CLP, ktorá by mala implementovať štvrtú revíziu GHS, ktorá bola pripravená na úrovni OSN.

CCHLP zverejnilo na svojej internetovej stránke aj nové Usmernenie o označovaní a balení v súlade s nariadením CLP, ktoré dopĺňa časti o označovaní podľa CLP v Úvodnom usmernení pre nariadenie CLP a nahrádza časť 5 (Označovanie) a Prílohu V (Výber bezpečnostných upozornení) Usmernenia o aplikácii kritérií CLP. V roku 2011 zverejnila ECHA a následne aj CCHLP na svojej internetovej stránke aj Usmernenie o zostavovaní kariet bezpečnostných údajov, ktoré má v súvislosti s komunikáciou rizík mimoriadny význam pre všetkých účastníkov dodávateľského reťazca a úzko súvisí aj s informáciami o klasifikácii a označovaní chemikálií. Okrem toho CCHLP zabezpečilo preklad verzie 2.0 Často kladených otázok o CLP, ktorý tiež zverejnilo na svojej internetovej stránke. Tieto dokumenty

CCHLP zaraďuje na svoju internetovú stránku preto, aby mala podnikateľská verejnosť vždy aktuálne informácie o platnej legislatíve a podporných implementačných dokumentoch.

Zo skúseností asistenčného pracoviska CCHLP vyplýva, že spoločnosti uvádzajúce na trh SR zmesi ich naďalej klasifikujú a označujú najmä podľa kritérií „starej“ legislatívy a nevyužívajú možnosť prechodu na nový systém podľa nariadenia CLP. Prechodné ustanovenia CLP im to umožňujú. Chemické látky musia už byť od 1. decembra 2010 klasifikované a označované podľa kritérií nariadenia CLP, zatiaľ čo zmesi môžu byť do 1. júna 2015 klasifikované a označované podľa starých kritérií. Zdá sa, že nejednotnosť informácií o klasifikácii a označovaní pre látky a zmesi bude počas prechodného obdobia pretrvávať so všetkými dôsledkami na kontrolné a implementačné štátne orgány.

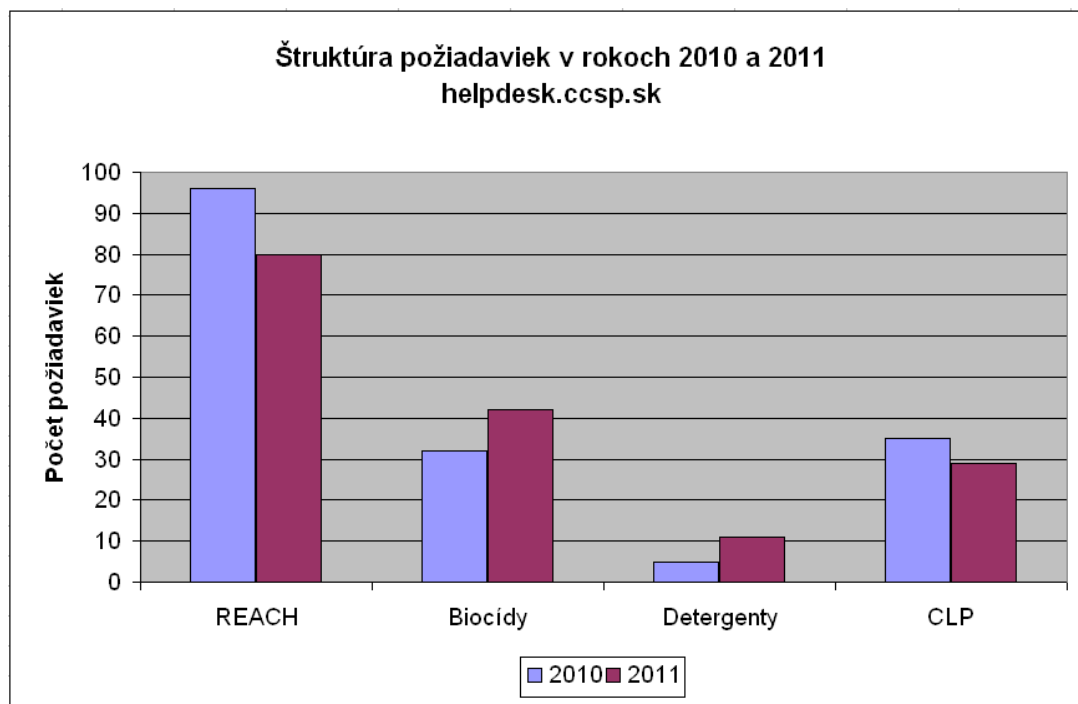
3.2.9. Asistenčné pracovisko

Činnosť asistenčného pracoviska je trvale jednou zo základných úloh CCHLP, ako vyplýva z článku 124 nariadenia REACH. Pri komunikácii s verejnosťou CCHLP kladie dôraz na rýchlosť, kvalitu a ústretovosť. Využíva na to v súčasnosti dostupné technické prostriedky informačných a komunikačných technológií. Pre činnosť asistenčného pracoviska je kľúčová najmä internetová stránka www.cchlp.sk.

CCHLP prijíma požiadavky a poskytuje poradenstvo prostredníctvom elektronického systému asistenčného pracoviska – helpdesk.ccsp.sk. Prostredníctvom systému je možné odoslať požiadavku pre konkrétnu oblasť platnej legislatívy „REACH“ (nariadenie REACH), „Biocídy“ (zákon o biocídoch), „Detergenty“ (nariadenie o detergentoch) a „CLP“ (nariadenie o CLP). Zverejnené odpovede prostredníctvom systému asistenčného pracoviska interpretujú chemickú legislatívu, ktorá je harmonizovaná s legislatívou EÚ. Úlohou je uľahčiť implementáciu chemickej legislatívy. CCHLP neposkytuje právne poradenstvo a nezodpovedá za akékoľvek právne dôsledky vyplývajúce z aplikácie svojich stanovísk.

CCHLP pomocou tohto systému za rok 2011 eviduje viac ako 160 požiadaviek. Z toho 49 % požiadaviek je z oblasti „REACH“, 26 % požiadaviek z oblasti „Biocídy“, 7 % požiadaviek z oblasti „Detergenty“ a 18 % požiadaviek z oblasti „CLP“.

CCHLP v roku 2011 eviduje nárast požiadaviek v oblasti „Biocídy“ a „Detergenty“ a pokles požiadaviek v oblasti „REACH“ a „CLP“ v porovnaní s rokom 2010 ako je uvedené na grafe „Štruktúra požiadaviek v rokoch 2010 a 2011“.

CCHLP vedie evidenciu registrovaných biocídnych výrobkov a zverejňuje ich zoznam prostredníctvom svojej internetovej stránky. V roku 2011 bolo uskutočnených viac ako 25 aktualizácií tohto zoznamu, ktorý ku koncu roku obsahoval viac ako 3500 záznamov.

CCHLP pred časom uviedlo do prevádzky systém elektronickej rezervácie návštev klientov zaoberajúcich sa biocídnymi výrobkami. Systém „Kalendár“ umožňuje rezerváciu vopred zvoleného dňa a časového úseku v danom mesiaci, kedy by sa mala návšteva v CCHLP uskutočniť za účelom osobného rokovania. V roku 2011 využilo systém rezervácie návštev viac ako 75 subjektov.

CCHLP zverejnilo na internetovej stránke „Často kladené otázky k REACH“. Otázky a odpovede uvedené v tomto dokumente sa týkajú bežných situácií a majú pomôcť tým, ktorí podrobne nepoznajú nariadenie REACH. Majú nasmerovať čitateľa na najvhodnejšie zdroje informácií, konkrétne usmernenie alebo samotný text nariadenia REACH.

CCHLP pripravilo a zverejnilo na internetovej stránke dokument týkajúci sa otázok a odpovedí o obmedzeniach (reštrikciách) podľa REACH. Odpovede boli spoločne prediskutované a odsúhlasené útvormi Komisie a zástupcami členských štátov. Ich snahou je poskytnúť usmernenie pre členské štáty a priemysel.

CCHLP zverejnilo na internetovej stránke „Autorizačný zoznam“. Autorizácia v zmysle REACH je opatrenie manažmentu rizík chemických látok. Jej cieľom je ochrana zdravia a životného prostredia pred látkami s nebezpečnými vlastnosťami. Autorizácia pozostáva z dvoch krokov. V prvom kroku sa látky zaraďujú do Autorizačného zoznamu, druhým krokom je podanie žiadosti o autorizáciu podnikateľom, ktorý takúto látku mieni používať. Zverejnenie Autorizačného zoznamu je informáciou pre podnikateľov, že pri plánovaní svojej ďalšej činnosti musia pre uvedené látky požiadať ECHA o autorizáciu svojho použitia a počítat s tým, že tieto látky by mali byť nahradené menej nebezpečnými látkami

V tejto súvislosti bol aktualizovaný aj „Kandidátsky zoznam“ látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy. Obsahuje látky, ktoré sú „kandidátmi“ na zaradenie do Autorizačného zoznamu.

3.2.9.1 Činnosť asistenčného pracoviska CCHLP v rámci siete HelpNet

HelpNet (REACH and CLP Helpdesk Network) je sieť národných asistenčných pracovísk (helpdesk-ov) v rámci EÚ na výmenu skúseností s poradenstvom pre priemysel. Jeho činnosť koordinuje ECHA. Cieľom je harmonizovanie odpovedí na otázky týkajúce sa uplatňovania nariadení REACH a CLP v jednotlivých štátoch EÚ.

Významným výstupom práce HelpNet je príprava často kladených otázok o REACH a CLP, ktoré ECHA zverejňuje iba v anglickom jazyku. CCHLP priebežne zabezpečovalo ich preklady do slovenského jazyka a zverejšovalo ich na svojej internetovej stránke. Počas roku 2011 bolo pripravených 5 nových verzií často kladených otázok o REACH a ECHA zverejnili jednu novú verziu Často kladených otázok o CLP. Často kladené otázky sú významným zdrojom informácií pre priemysel a ich prekladanie do slovenského jazyka je významnou pomocou pre priemysel.

Pri práci asistenčného pracoviska pracovníci CCHLP využívajú elektronický nástroj HelpEx (HelpNet Exchange), prostredníctvom ktorého prebieha diskusia medzi národnými asistenčnými pracoviskami a agentúrou (ECHA) o ťažko riešiteľných otázkach. Prínosom používania tohto nástroja nie je len nájdenie odpovede na konkrétnu otázku, ale aj sledovanie diskusie a spôsobov argumentácie expertov pri hľadaní konečnej odpovede.

V roku 2011 sa uskutočnili dve pracovné stretnutia Riadiacej skupiny HelpNet (HelpNet Steering Group). Po druhom stretnutí prebehlo školenie o rôznych typoch predkladaní informácií ECHA, počas ktorého účastníci predkladali žiadosť o autorizáciu, oznámenie látok vo výrobkoch, správu následného užívateľa a aktualizovanú dokumentáciu k registrácii. Cieľom školenia bolo pripraviť zástupcov národných asistenčných pracovísk na pomoc priemyslu pri plnení povinností vyplývajúcich im z nariadenia REACH. V rámci školenia sa

imitovalo reálne predkladanie údajov prostredníctvom internetového nástroja REACH-IT, účastníci mali tak možnosť byť reálne v situácii, v akej sa môžu ocitnúť priemyselné podniky.

Už tradične ECHA monitoruje činnosť národných asistenčných pracovísk na základe dotazníkov. O výsledkoch informuje spravodajcov na stretnutiach Riadiacej skupiny HelpNet. V súvislosti s touto aktivitou ECHA CCHLP spracovalo a zaslalo v tomto roku dve správy o množstve prijatých otázok, priemernej dobe ich riešenia, o dostupných personálnych zdrojoch asistenčného pracoviska a formách komunikácie pri poradenstve.

3.3. Biocídy

3.3.1. Legislatívne zázemie

Uvedenie biocídnych výrobkov na trh v Slovenskej republike upravuje Zákon č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon). Tento zákon stanovuje práva a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ktoré chcú uviesť biocídne výrobky na trh, zodpovednosť a kompetencie orgánov štátnej správy, ako aj podmienky autorizácie a registrácie biocídnych výrobkov. Zákon je transpozíciou Smernice Európskej Komisie č. 98/8/ES týkajúcej sa uvedenia biocídov na trh (ďalej len smernica). Národný orgán pre uvedenie biocídnych výrobkov na slovenský trh je CCHLP. CCHLP v súlade s ustanoveniami § 30 zákona č. 217/2003 Z. z. autorizuje a registruje biocídne výrobky a biocídne výrobky s nízkym rizikom, prijíma oznámenia, uchováva dokumentáciu, spolupracuje s ostatnými národnými orgánmi Európskej komisie a zabezpečuje hodnotenie účinných látok v programe podľa osobitných predpisov Európskej únie.

Biocídne výrobky, ktoré obsahujú notifikované účinné látky podľa prílohy II Nariadenia EK č. 1451/2007 možno uviesť na trh podľa prechodných ustanovení zákona v súlade s § 33 a 33a. Členským štátom to umožňuje ustanovenie článku 16(1) Smernice.

Súvisiace informácie a kompletný zoznam biocídnych výrobkov uvedených na trh podľa § 33 (2) a §33a ods. 1 zákona sú dostupné na internetovej stránke <http://www.ccsp.sk/biocides/>.

3.3.2. Registrácia biocídnych výrobkov v súlade s ustanoveniami § 33 a § 33a Zákona č. 217/2003 Z. z.

CCHLP na základe kompletného registra údajov o biocídnych výrobkoch vykonalo štatistickú analýzu o výrobkoch uvedených na trh v Slovenskej republike. Na slovenskom trhu bolo do konca roka 2011 oznámených 4 651 biocídnych výrobkov, pričom CCHLP rozhodlo kladne v 4 085 prípadoch.

V prípade žiadostí o prechodné uvedenie biocídnych výrobkov na trh v zmysle ustanovení § 33 a § 33a Zákona č. 217/2003 Z. z. ide v súčasnosti o pomerne zložitý administratívny proces, ktorý je spôsobený meškaním programu hodnotenia účinných látok podľa článku 16(1) Smernice (EK) 98/8/ES. Pôvodný termín pre prechodné uvedenie biocídnych výrobkov na trh podľa článku 34(1) Smernice 98/8/ES sa predĺžil zo 14. mája 2010 na 14. máj 2014. V súčasnosti ešte stále prebieha hodnotenie pre približne 75 % účinných látok, pričom pre niektoré už vydala (EK) rozhodnutie o nezaradení do zoznamov. Pre 55 účinných látok však už boli publikované Smernice o zaradení. Zaradenie účinnej látky do zoznamov nadobúda účinnosť až dva roky po publikovaní príslušnej smernice v Úradnom vestníku EÚ. Tento zložitý a málo prehľadný právny stav sa premieta do značne komplikovaných nárokov na kompetentné authority členských štátov, ktoré majú zabezpečiť súlad s uvedením biocídnych výrobkov na svojom území s platnou legislatívou EÚ.

Po zaradení účinnej látky do zoznamov v prílohe I alebo IA k Smernici (EK) 98/8/ES sú členské štáty v súlade s ustanoveniami Článku 16(3) Smernice 98/8/ES povinné uplatniť opatrenia zamerané na udelenie, zmenu alebo zrušenie prechodnej registrácie biocídnych výrobkov pre príslušný typ výrobku. Pre výrobky obsahujúce viac ako jednu účinnú látku

sa lehota na dosiahnutie súladu vymedzí podľa dátumu uvedenom v poslednom rozhodnutí o zaradení účinnej látky do príloh. Ak sa vydá rozhodnutie o nezaradení účinnej látky do prílohy I alebo IA pre daný typ výrobku, uvádzanie výrobkov obsahujúcich takúto účinnú látku na trh EÚ musí byť ukončené do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti takéhoto rozhodnutia, ak nebolo rozhodnuté špecifickým rozhodnutím o nezaradení inak.

Za „Existujúce biocídne výrobky“ v Slovenskej republike sa považujú tie výrobky, ktoré sú uvedené na trh podľa prechodných ustanovení podľa § 33 resp. § 33a 2 Zákona č. 217/2003 a ktoré majú súčasne ku dňu zaradenia účinnej látky do Prílohy I alebo IA platné rozhodnutie.

Ak podnikateľ so sídlom v EÚ mieni plynulo pokračovať v uvádzaní existujúceho biocídneho výrobku na trh SR, musí ku dňu nadobudnutia účinnosti zaradenia účinnej látky do Príloh I/IA Smernice 98/8/ES (s výnimkou výrobkov obsahujúcich viac ako jednu účinnú látku, pre ktoré sa lehota zhoduje s dátumom zaradenia poslednej účinnej látky do zoznamov) zaslať:

- žiadosť o autorizáciu alebo registráciu biocídneho výrobku v súlade s požiadavkami podľa § 4 Zákona č. 217/2003 Z. z. (článok 8 Smernice 98/8/ES) CCHLP alebo jednej z príslušných kompetentných autorít pre implementáciu Smernice 98/8/ES v Európskej únii

alebo

- oznámenie o záujme uviesť biocídny výrobok na trh v SR na základe vzájomného uznania podľa §10 Zákona č. 217/2003 Z. z. (článok 4 Smernice 98/8/ES). Žiadosť o vzájomné uznanie musí byť následne doručená CCHLP v lehote do dvoch mesiacov po udelení autorizácie/registrácie existujúceho biocídneho výrobku podľa článku 8 Smernice 98/8/ES v prvom členskom štáte. Potom je možné uvádzať výrobok na slovenský trh v súlade so Smernicou (EK) č. 98/8/ES.

Zároveň, v zmysle Rozhodnutia komisie (EK) 2010/296 musí podnikateľ po publikovaní smernice o zaradení vyplniť prvú časť žiadosti prostredníctvom Európskeho registra pre biocídne výrobky (R4BP), ktorý sa nachádza na internetovej stránke Európskej komisie <https://webgate.ec.europa.eu/env/r4bp/>. V tomto registri sa vyznačuje aj prípadný záujem o uvedenie výrobku na základe vzájomného uznania v ostatných členských štátoch EÚ. V prípade, že po nadobudnutí účinnosti zaradenia účinnej látky do zoznamov podnikateľ nevykoná registráciu výrobkov v EÚ registri, platnosť rozhodnutia pre uvedenie existujúceho biocídneho výrobku na slovenský trh končí dňom stanoveným v rozhodnutí CCHLP, ktoré musí byť v súlade s ustanoveniami §33 Zákona č. 217/2003 Z. z. Cieľom tohto opatrenia je zabrániť činnosti tzv. „voľných jazdcov“ (free riders) na území členských štátov EÚ. Ide o to, aby sa zabránilo uvádzať na trh biocídne výrobky, ktoré obsahujú tie účinné látky, pre ktoré výrobcovia resp. distribútori neboli alebo nie sú účastníkmi programu podľa článku 16(2) Smernice 98/8/ES. Je nevyhnutné chrániť oprávnené záujmy účastníkov programu podľa článku 16(2) Smernice 98/8/ES, ktorí investovali často vysoké finančné prostriedky do výskumu a vývoja účinných látok a do ich hodnotenia na úrovni EÚ.

Ďalšie povinné údaje podľa § 33 resp. podľa §33a zákona, ktoré podnikateľ musí vo svojej žiadosti uviesť, sú:

- kompletne zloženie výrobky spolu s identifikačnými kódmi CAS a EÚ a koncentrácie látok,
- typ biocídneho výrobku,
- kategória užívateľov,
- protokol o stanovení účinnosti biocídneho výrobku,
- text označenia výrobku a návod na použitie
- karta bezpečnostných údajov.

CCHLP musí pri hodnotení žiadosti posúdiť zhodu typu výrobku so zamýšľaným použitím podľa návrhu na použitie výrobku a vyhodnotiť test účinnosti výrobku. Takmer v 30 % žiadostí sa koncentrácie účinných látok v biocídnom výrobku odlišujú od testovaných koncentrácií. V prípade, ak sú koncentrácie účinných látok nižšie ako testované, nie je možné takýto test uznať, pretože vznikajú pochybnosti o účinnosti výrobku. V opačnom prípade, ak sú vo výrobku účinné látky prítomné vo vyššej koncentrácii, ako bola dokázaná ich účinnosť, vzniká problém súvisiaci s neželaným rozvojom rezistencie cieľových organizmov a s kontamináciou životného prostredia rezíduami účinných látok. Ďalším problémom býva nedostatočný kontaktný čas aplikácie výrobku alebo žiadateľ testoval iné cieľové organizmy, aké uvádza na označení výrobku. Z dôvodu ochrany spotrebiteľa sa podľa ustanovení § 20(3) zákona 217/2003 Z. z. nesmú na obale uvádzať informácie, že ide o výrobok s nízkym rizikom, netoxický, neškodný alebo akékoľvek iné údaje o tom, že výrobok nie je nebezpečný.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ide o zložitý proces, v rámci ktorého musí CCHLP zvážiť všetky dôkazy predložené podnikateľom. Preto až u 50% žiadostí muselo CCHLP v roku 2011 prerušiť konanie a vyžiadať dodatočné dôkazy alebo žiadalo podnikateľa, aby prepracoval predloženú dokumentáciu k žiadosti.

3.3.3. Prehľad oznámení podľa krajiny žiadateľa

Zastúpenie podnikateľov podľa jednotlivých členských štátov EÚ je uvedené v tabuľke:

	Počet žiadateľov	% zastúpenie
Belgicko	3	2,0
Česká republika	24	15,7
Holandsko	1	0,7
Francúzsko	3	2,0
Maďarsko	1	0,7
Nemecko	11	7,2
Rakúsko	2	1,3
Poľsko	2	1,3
Spojené Kráľovstvo	5	3,2
Taliansko	1	0,7
Slovensko	96	63,1
Slovinsko	1	0,7
Španielsko	1	0,7
Švajčiarsko	1	0,7

Ak porovnáme štáty EÚ, po žiadateľoch zo Slovenska najvyšší podiel majú spoločnosti z Českej republiky, potom z Nemecka. V tomto smere nie je zmena v porovnaní s predošlými rokmi, keď najväčšie množstvo podaní bolo takisto zo Slovenska a potom z Českej republiky. CCHLP zaznamenalo stúpajúci trend v počte žiadateľov so sídlom na území Európskeho spoločenstva ako i v počte výrobkov uvedených na trh SR žiadateľmi z iných členských štátov EÚ.

3.3.4. Predĺženie registrácie biocídnych výrobkov v súlade s ustanoveniami § 33a zákona

V roku 2011 bolo CCHLP doručených 68 žiadostí o predĺženie dočasného uvedenia biocídneho výrobku na trh v súlade s §33a. V 54 prípadoch CCHLP so žiadosťou súhlasilo,

v 2 prípadoch žiadosť zamietlo z dôvodu, že účinné látky obsiahnuté vo výrobkoch neboli uvedené v zozname notifikovaných účinných látok. Konanie bolo CCHLP zastavené v 1 prípade a konanie je prerušené v prípade 10 výrobkov, kde CCHLP čaká na doplnenie podania žiadateľom v stanovenej lehote.

V rámci prechodného uvedenia biocídnych výrobkov na trh v SR a súvisiacich opatrení vydalo CCHLP v roku 2011 celkovo 1 421 rozhodnutí.

3.3.5. Program hodnotenia účinných látok podľa ustanovení článku 16(2) Smernice 98/8/ES

Jednou z najnáročnejších úloh CCHLP je plnenie povinností podľa ustanovení § 30 písm. k) zákona, pre ktoré je členských štátom spravodajcom podľa Prílohy II Nariadenia (EK) 1451/2007, ktoré sa týka hodnotenia účinných látok členskými štátmi EÚ v programe podľa článku 16(2) smernice 98/8/ES. Proces hodnotenia a zaradovania účinných látok do zoznamov podľa prílohy 1, 1A a 1B k smernici 98/8/ES je rozdelený na štyri etapy. Prvá etapa hodnotenia začala v roku 2004 a zahrňuje typ biocídnych výrobkov č. 8 a 14. Druhá etapa hodnotenia začala v roku 2006 a zahrňuje typy výrobkov č. 16, 18, 19 a 21. Členské štáty, ktoré pristúpili do EÚ 1. mája 2004 hodnotia účinné látky v 3. a 4. etape.

Podľa článku 9(2) písm. c) nariadenia bol v 3. etape hodnotiaceho programu CCHLP predložený na hodnotenie dokumentačný súbor pre

Názov účinnej látky	ES číslo	Typ výrobku				
Active chlorine	Mixture	1	2	3	4	5

CCHLP pokračovalo v procese toxikologického a ekotoxikologického hodnotenia účinnej látky. CCHLP, ktoré v zmysle platných ust. Nariadenia 1451/2007 vystupuje ako členský štát spravodajca, predložilo Európskej komisii návrh hodnotiacej správy pre uvedenú účinnú látku. Európska komisia zaslala návrh hodnotiacej správy ostatným členským štátom na pripomienkovanie a následné schválenie na zaradenie do zoznamov Príloh I/IA smernice.

CCHLP pokračovalo v hodnotení dokumentačného súboru podaného žiadateľom podľa článku 9 (2) písm. d) pre látku

Názov účinnej látky	ES číslo	CAS číslo	Typ výrobku		
Terbutryn	212-950-5	886-50-0	7	9	10

a dokumentačného súboru podľa Rozhodnutia EK 2010/77/EU, podľa ktorého bol určený nový konečný termín na predloženie dokumentačného súboru pre Terbutryn v rámci desaťročného hodnotiaceho programu uvedeného v článku 16(2) Smernice 98/8/EK

Názov účinnej látky	ES číslo	CAS číslo	Typ výrobku	
Terbutryn	212-950-5	886-50-0	7	10

3.3.6. Autorizácia biocídnych výrobkov a registrácia biocídnych výrobkov s nízkym rizikom po zaradení účinných látok do zoznamov príloh I/IA Smernice, uvedenie na trh SR na základe vzájomného uznania

Po zaradení účinných látok do zoznamov príloh I/IA Smernice žiadatelia v súlade s lehotami podľa príslušného nariadenia predložia kompletný dokumentačný súbor pre biocídny výrobok alebo biocídny výrobok s nízkym rizikom kompetentnej autorite jedného (prvého) členského štátu. Členský štát následne vykoná hodnotenie a pripraví hodnotiacu správu pre daný výrobok. Žiadateľ zároveň informuje kompetentné orgány iných členských štátov, v ktorých po prvom uvedení na trh mieni výrobok uviesť na trh na základe vzájomného uznania. CCHLP zabezpečuje túto povinnosť v súlade s ustanoveniami §10 Zákona. Zároveň sa tým zabezpečí kontinuita v uvádzaní biocídneho výrobku alebo biocídneho

výrobku s nízkym rizikom na SR trh. Očakáva sa, že v súvislosti s postupným nadobúdaním účinnosti smerníc na zaradenie účinných látok do zoznamov bude počet vzájomných uznávaní uvedenia výrobkov na trh v SR narastať a postupne bude musieť byť väčšina výrobkov uvedených na trh podľa prechodných ustanovení (§33 a §33a) uvedená na trh formou vzájomného uznania. Pre Slovenskú republiku je v registri R4BP do konca r. 2011 predregistrovaných 245 výrobkov, pre ktoré by mali byť po vydaní rozhodnutia príslušným hodnotiacim členským štátom v roku 2012 podané príslušné žiadosti. CCHLP podľa rozhodnutia komisie (EK) 2010/296 má povinnosť spravovať registrácie výrobkov zaradených pre Slovenskú republiku po predložení žiadosti žiadateľom. Registrácie R4BP sú pre autorizáciu biocídneho výrobku alebo vzájomné uznanie autorizácie biocídneho výrobku.

V roku 2011 bolo CCHLP doručených celkom 9 žiadostí o vzájomné uznanie autorizácie biocídneho výrobku podľa §10 Zákona. CCHLP v prípade 5 biocídnych výrobkov rozhodlo kladne a súhlasilo s uvedením výrobkov na SR trh, a konanie začalo vo veci ďalších 4 biocídnych výrobkov.

O vzájomné uznanie autorizácie biocídneho výrobku podľa §10 Zákona nepožiadala ani jedna spoločnosť so sídlom na území Slovenska, všetky žiadosti boli predložené žiadateľmi so sídlom v inom ČŠ EU. Súvisí to so skutočnosťou, že väčšinu biocídnych výrobkov na trh v SR neuvádzali ich pôvodní výrobcovia, ale distribútori.

Zastúpenie žiadateľov o autorizáciu biocídneho výrobku na základe vzájomného uznania z jednotlivých členských štátov EÚ je uvedené v tabuľke:

	Počet podaní	% zastúpenie
Česká republika	1	11,2
Holandsko	4	44,4
Francúzsko	4	44,4

3.4. Informatika

V oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT) v roku 2011 CCHLP nadväzne na predchádzajúci rok zvyšovalo povedomie zamestnancov o správnom používaní technických prostriedkov a o požiadavkách na bezpečnosť s cieľom ochrániť citlivé údaje primeraným spôsobom.

Na zabezpečenie podpory procesov REACH a CLP boli vyvinuté nástroje informačných technológií, ktoré slúžia na výmenu informácií. Systém REACH-IT je centrálny systém spustený vo výpočtovom stredisku Európskej chemickej agentúry (ECHA). V tejto oblasti došlo v roku 2011 k významnému pokroku. ECHA umožnila prostredníctvom portálu RIPE (REACH Information Portal for Enforcement) prístup kontrolným orgánom k informáciám, ktoré boli predložené agentúre podľa nariadenia REACH a CLP. Na zabezpečení infraštruktúry na národnej úrovni sa významným spôsobom podieľa CCHLP.

V súlade so záväzným vyhlásením a štandardnými bezpečnostnými požiadavkami týkajúcich sa systému REACH-IT sa v novembri 2011 v CCHLP uskutočnil audit zameraný na fyzické bezpečnostné opatrenia pre budovu a miestnosti, v ktorých majú autorizovaní používatelia prístup do systému REACH-IT, ďalej na bezpečnostné opatrenia týkajúce sa informačných a komunikačných technológií a na obmedzenia týkajúce sa zaobchádzania s neverejnými informáciami sprístupnenými v súvislosti s nariadením REACH a CLP.

Zástupca CCHLP sa v roku 2011 zúčastnil na stretnutiach pracovnej skupiny pre spoluprácu v procese tvorby harmonizovaných bezpečnostných opatrení v súvislosti s REACH-IT a RIPE, ktoré sa uskutočnili na pozvanie ECHA.

4. HOSPODÁRENIE S ROZPOČTOVÝMI PROSTRIEDKAMI

4.1. Rozpočet Centra pre chemické látky a prípravky

4.1.1. Záväzné ukazovatele

Na zabezpečenie plnenia úloh, ukazovateľov a chodu organizácie boli v roku 2011 rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu v nasledovnom programe a štruktúre:

Program 07L   **Tvorba a implementácia politík**

Podprogram 05   **Administrácia rozpočtových organizácií rezortu MH SR**

	Schválený rozpočet v eur
II. VÝDAVKY spolu	385 257
v tom:	
Bežné výdavky (600)	385 257
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	206 836
Počet zamestnancov podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 667/2010	19 osôb
A.3. Kapitálové výdavky spolu (700)	0
z toho: obstaranie kapitálových aktivít (710)	0

4.1.2. Úpravy rozpočtu – rozpočtové opatrenia realizované v roku 2011

Záväzné ukazovatele boli počas roka upravené tromi rozpočtovými opatreniami z dôvodu riešenia aktuálnych potrieb organizácie:

- 1) Rozpočtovým opatrením č. UR/0030959/2011 – Interné RO č. 04-2011 (MH SR) zo dňa 23.06.2011 bolo riešené navýšenie výdavkov v kategórii 630 – tovary a služby o 7 507 EUR, v dôsledku zvýšenia nákladov za služby poskytované Ministerstvom hospodárstva SR, v súlade so zmluvou o výpožičke nebytových priestorov.
- 2) Rozpočtovým opatrením č. 27/2011 MF SR zo dňa 19.07.2011 v súlade s ustanovením § 2 zákona č. 498/2010 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2011, so splnomocnením v časti D uznesenia vlády SR č. 667 zo dňa 6. októbra 2010 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2011 až 2013 a v zmysle ustanovenia § 17 a § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov povoľuje prekročiť záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2011 schválené pre rozpočtovú kapitolu MH SR zákonom č. 498/2010 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2011. Uvedeným rozpočtovým opatrením sa riešilo navýšenie výdavkov v kategórii 630 – tovary a služby o 80 000 EUR v súvislosti s plnením povinností Slovenskej republiky, ktoré vyplývajú z Nariadenie Európskej komisie č. 1451/2007.
- 3) Interným rozpočtovým opatrením CCHLP č. 1/2011 – UR č. /0089472/2011 zo dňa 28.12.2011 bolo vykonané vyrovnanie čerpania rozpočtovaných prostriedkov na alokovaný rozpočet v jednotlivých položkách a podpoložkách ekonomickej klasifikácie, pri dodržaní rozpísaných záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2011.

Po premietnutí úprav z rozpočtových opatrení č.1 a 2. do záväzných ukazovateľov rozpočtu bol rozpočet CCHLP v roku 2011 nasledovný:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet
II. VÝDAVKY spolu	385 257	472 764
v tom:		
Bežné výdavky (600)	385 257	472 764
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	206 836	206 836
Počet zamestnancov podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 667/2010	19 osôb	19 osôb
A.3. Kapitálové výdavky spolu (700)	0	0
z toho: obstaranie kapitálových aktivít (710)	0	0

4.1.3. Príjmy

CCHLP nemalo na rok 2011 rozpísaný záväzný ukazovateľ rozpočtu - rozpočet príjmov.

K 31.12.2011 organizácia dosiahla príjmy v úhrnnej čiastke 688,60 eur, celý objem tvoria „Iné nedaňové príjmy“, ktoré pozostávajú z prijatých refundácií za letenky zo zahraničných pracovných ciest od Európskej komisie v Bruseli.

V roku 2011 organizácia nedostala žiadne granty a ani iné mimorozpočtové prostriedky.

4.1.4. Výdavky spolu

Výdavky CCHLP celkom boli k 31.12.2011 čerpané spolu vo výške 472 756,65 EUR, čo je oproti upravenému rozpočtu nižšie čerpanie o 7,35 EUR a predstavuje 100 %-né čerpanie.

Bežné výdavky, keďže kapitálové výdavky na rok 2011 neboli rozpísané, CCHLP ich nepožadovalo, boli rozpočtované v rovnakej výške, t. j. 472 764 EUR a ich čerpanie vo výške 472 756, 65 EUR je totožné s čerpaním výdavkov celkom.

Čerpanie celkových výdavkov za rok 2011

Ukazovateľ	Rozpočet 2011		Skutočnosť		% plnenia rozpočtu	Index 2011/2010
	schválený	upravený	2011	2010		
600 Bežné výdavky	385 257,00	472 764,00	472 756,65	507 269,68	100,0	93,2
610 Mzdy, platy a ostatné OOV	206 836,00	206 836,00	206 835,11	212 035,31	100,0	97,5
620 Poistné a príspevok do poisťovní	72 291,00	70 649,56	70 649,56	71 549,37	100,0	98,7
630 Tovary a služby	105 330,00	193 184,78	193 178,32	222 660,02	100,0	86,8
640 Bežné transfery	800,00	2 093,66	2 093,66	1 024,98	100,0	204,3
700 Kapitálové výdavky	0	0	0	0	0	0
Výdavky spolu	385 257,00	472 764,00	472 756,65	507 269,68	100,0	93,2

Bežné výdavky - čerpanie podľa ekonomickej klasifikácie

Nedočerpanie rozpočtu bežných výdavkov celkom o 7,35 EUR bolo ovplyvnené nedočerpaním mzdových prostriedkov v podpoložke 611 - tarifný plat o 0,89 EUR a najmä

v kategórii 630 - tovary a služby v položke 637 – služby, z toho hlavne na podpoložke 637012 – poplatky a odvody o 6,46 EUR.

Komentovanie medziročného nárastu či poklesu v štruktúre bežných výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie, pri ich porovnávaní s rokom 2010, nedáva správny obraz o ich čerpaní s ohľadom na zvýšenie sadzby DPH v roku 2011 o 1 % za tovary a služby. Zvýšenie sadzby sa premietlo do čerpania každej položky a podpoložky triedy 630 - Tovary a služby.

Ďalším faktorom, ktorý ovplyvnil zvýšenú potrebu finančných prostriedkov premietnutú do nákladov za energie, vodné a stočné, strážnu službu a odvoz odpadu, ktoré sú poskytované formou služby od správcu budovy – Ministerstva hospodárstva SR, bolo uzatvorenie novej zmluvy o výpožičke nebytových priestorov od 1. júla 2011 na ďalšie 5-ročné obdobie. Mesačné úhrady za tieto služby vzrástli na 4-násobok oproti pôvodnej zmluve, ktorej platnosť skončila 30.06.2011.

Rovnako zvýšené čerpanie výdavkov v položke 637 - služby na podpoložke 637011 – štúdie, expertízy bolo v roku 2011, tak ako v roku 2010, vynútené plnením povinností Slovenskej republiky, ktoré vyplývajú z Nariadenia Európskej komisie č. 1451/2007 a ktoré ako kompetentná národná autorita zabezpečuje CCHLP.

Tieto naliehavé potreby na zvýšené čerpanie finančných prostriedkov v roku 2011 si vynútili dve rozpočtové opatrenia, ako sa uvádza v bode 4.1.2. tejto správy.

Čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie za rok 2011 podľa kategórií v EUR:

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2010	Schválený rozpočet rok 2011	Upravený rozpočet rok 2011	Skutočnosť rok 2011	% čerpania z uprav. rozpočtu	Index 2011/2010
600 Bežné výdavky	507 269,68	385 257,00	472 764,00	472 756,65	100,0	93,2
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné OOV	212 035,31	206 836,00	206 836,00	206 835,11	100,0	97,5
620 Poistné a príspevok do poisťovní	71 549,37	72 291,00	70 649,56	70 649,56	100,0	98,7
630 Tovary a služby	222 660,02	105 330,00	193 184,78	193 178,32	100,0	86,8
640 Bežné transfery	1 024,98	800,00	2 093,66	2 093,66	100,0	204,3

V porovnaní s rokom 2010 bol zaznamenaný medziročný nárast len v položke 640 - Bežné transfery v dôsledku vyplatenia odstupného v jednom prípade, a to zamestnancovi pre výkon práce vo verejnom záujme.

V štruktúre bežných výdavkov za rok 2011 najvyšší podiel na čerpanom objeme vykazuje kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania s 43,8 %-ným podielom, 630 -Tovary a služby s 40,9 %-ným podielom, ďalej kategória 620 – Poistné a príspevky do poisťovní s 14,9 %-ným podielom a kategória 640 - Bežné transfery so 0,4 %-ným podielom.

610 – Mzdové prostriedky

Rozpočtovaný objem finančných prostriedkov určených na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v celkovej výške 206 836,00 EUR, pri limite počtu zamestnancov 19 osôb, bol čerpaný vo výške 206 835,11 EUR pri skutočnom evidenčnom

počte fyzických osôb 16 zamestnancov a predstavuje 100 %-né čerpanie rozpočtu. V kategórii štátna služba čerpanie vo výške 148 237,51 EUR, počet zamestnancov 11, v kategórii verejná služba vo výške 58 597,60 EUR, počet zamestnancov 5.

Čerpanie mzdových prostriedkov v štruktúre:

611	– tarifný plat, osobný plat, základný plat	– čerpanie vo výške	128 052,50 EUR,
612001	– príplatky	– čerpanie vo výške	42 441,75 EUR,
612002	– ostatné príplatky	– čerpanie vo výške	7 392,60 EUR,
614	– odmeny	– čerpanie vo výške	28 849,26 EUR.

620 – Poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní

Organizácia v roku 2011 splnila zákonnú povinnosť voči zdravotným poisťovniam a sociálnej poisťovni, celkom odviedla príspevky vo výške 70 649,56 EUR, čo je 100 % čerpanie z upraveného rozpočtu. Medziročný pokles týchto výdavkov o 1,3 % je v priamej súvislosti s objemom čerpaných mzdových prostriedkov v roku 2011.

Štruktúra výdavkov poistného do zdravotných poisťovní a sociálnej poisťovne:

621	– poistné do Všeobecnej zdravotnej poisťovne	vo výške	13 362,96 EUR,
623	– poistné do Ostatných zdravotných poisťovní	vo výške	6 793,49 EUR,
625	– poistné do Sociálnej poisťovne spolu	vo výške	50 493,11 EUR

630 – Tovary a služby

Čerpanie výdavkov na tovary a služby v roku 2011 predstavuje spolu sumu 193 178,32 EUR, čo je 100 % čerpanie z upraveného rozpočtu. V porovnaní s predchádzajúcim rokom, kedy bola kategória rozpočtovaná v objeme 222 660 EUR, zaznamenali sme v roku 2011 medziročný pokles v jej čerpaní o 13,2 %. Pokles bol spôsobený najmä nižším čerpaním finančných prostriedkov v položke 637- služby, a to predovšetkým v podpoložke 637011 - štúdie, expertízy, kedy čerpanie za rok 2011 vo výške 80 000,00 EUR bolo v porovnaní s rokom 2010 nižšie o 57 476,00 EUR.

Čerpanie výdavkov podľa jednotlivých položiek kategórie 630 v EUR:

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2010	Schválený rozpočet rok 2011	Upravený rozpočet rok 2011	Skutočnosť rok 2011	% plnenia k uprav. rozpočtu	Index 2011/2010
630 Tovary a služby z toho:	222 660,60	105 330,00	193 184,78	193 178,32	100,0	86,8
631 Cestovné náhrady	14 601,98	17 290,00	14 494,62	14 494,62	100,0	99,3
632 Energie, voda a komunikácie	11 190,77	14 930,00	14 233,36	14 233,36	100,0	127,2
633 Materiál	12 980,98	17 594,00	17 038,02	17 038,02	100,0	131,3
635 Rutinná a štand. údržba	4 546,91	4 680,00	6 337,55	6 337,55	100,0	139,4
637 Služby	179 339,38	58 343,00	141 081,23	141 074,77	100,0	82,0

631 – Cestovné náhrady

Na celkovom čerpaní položky vo výške 14 494,62 EUR sa podieľali takmer výlučne náhrady na zahraničné pracovné cesty, čerpanie v objeme 14 291,84 EUR, tuzemské pracovné cesty sa na cestovných náhradách podieľali čiastkou 202,78 EUR:

Zahraničné pracovné cesty

V roku 2011 sa uskutočnilo 49 zahraničných pracovných ciest, na ktorých sa zúčastnilo 49 odborných zamestnancov z úseku biocídov, chémie a informatiky. Z celkového počtu 12 odborných zamestnancov sa na zahraničných pracovných cestách opakovane zúčastňovalo 11 zamestnancov, čo v ročnom priemere predstavuje na jedného zamestnanca 4,4 zahraničnej pracovnej cesty.

Náhrady boli čerpané na 27 pracovných ciest. Na 22 ciest do ECHA so sídlom v Helsinkách sa od roku 2010 náhrady ani preddavky zamestnancom neposkytujú, ECHA všetky náklady spojené s cestou refunduje priamo účastníkom. Na cesty realizované v zmysle požiadaviek EK boli Európskou komisiou poskytnuté refundácie leteníek celkom vo výške 3 600,71 EUR, z toho za 11 ciest do Bruselu 2 481,41 EUR, na ostatné mimo Bruselu 1 119,30 EUR.

Počet realizovaných zahraničných pracovných ciest do členských štátov EÚ

- Fínsko – Helsinki	22
- Belgicko – Brusel	11
- Rakúsko – Viedeň	7
- Taliansko – Somma Lombardo a Miláno	5
- Slovinsko – Maribor	2
- Spolková republika Nemecko – Berlín	1
- Francúzsko – Paríž	1

Spolu: 49

Účasť pracovníkov CCHLP na zahraničných pracovných cestách vyplýva z plnenia povinností uložených zákonom č. 67/2010 Z. z. o o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a zákona č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh.

Európska chemická legislatíva a legislatíva pre oblasť biocídnych výrobkov okrem iného ukladá aj povinnosť medzinárodnej výmeny informácií na úrovni národných autorít členských štátov EÚ a medzi členskými štátmi a Komisiou, ako aj so Stálymi výbormi EK, keďže EK metodicky usmerňuje prácu národných kompetentných orgánov pri harmonizácii a implementácii európskej chemickej legislatívy a legislatívy pre biocídy v jednotlivých členských štátov EÚ.

Nemenej dôležitým aspektom účasti na ZPC je aj odborné vzdelávanie, ktoré nie je možné získať na národnej úrovni.

Tuzemské pracovné cesty

Na tuzemské pracovné cesty sa čerpali prostriedky vo výške 202,78 EUR, z toho priamo na pracovné cesty 170,08 EUR a na cestovné miestnou hromadnou dopravou 32,70 EUR.

632 – Energia, voda a komunikácie

Čerpanie výdavkov vo výške 14 233,36 EUR bolo v súlade s rozpočtovanými prostriedkami, v porovnaní s rokom 2010 vykazujeme vyššie čerpanie celkom o 3 042,59 EUR, najmä v dôsledku zvýšenia nákladov v II. polroku 2011 za služby poskytované MH SR v súlade so zmluvou o výpožičke nebytových priestorov uzatvorenou medzi CCHLP a MH SR s platnosťou na ďalšie 5-ročné obdobie. Ostatné služby poskytovali dodávatelia na rovnakej cenovej úrovni ako v roku 2010, premietli len zvýšenie o zákonom stanovenú výšku DPH.

633 – Materiál

Čerpanie položky za rok 2011 vo výške 17 038,02 EUR. Vyššie čerpanie oproti roku 2010 celkom o 4 057,04 EUR sme zaznamenali v 3 podpoložkách:

633001 – interiérové vybavenie - čerpanie vo výške 2 424,80 EUR, na vybavenie dennej miestnosti (kuchynky) potrebným zariadením,

633009 – knihy, časopisy, noviny – čerpanie spolu vo výške 4 803,90 EUR, zvýšenie čerpania oproti roku 2010 o 3 980,59 EUR, z toho okrem zabezpečenia Zbierky zákonov, Finančného spravodajcu a ostatných odborných ekonomických časopisov a dennej tlače, na nákup špeciálnej odbornej anglickej literatúry pre oddelenie biocídov a chémie vo výške 3 950,83 EUR,

633018 – licencie – čerpanie vo výške 1 781,99 EUR, oproti roku 2010 vyššie o 1 083,22 EUR, v dôsledku rozšírenia licencií na ochranu proti vírusom (ESET) z pôvodných 22 osobných počítačov na 30.

Naopak, výrazné šetrenie oproti roku 2010 sme zaznamenali v podpoložkách 633004 - prevádzkové stroje a 633006 - všeobecný materiál, spolu o 2 514,16 EUR.

635 – Rutinná a štandardná údržba

Čerpanie v súlade s rozpočtovanými prostriedkami spolu vo výške 6 337,55 EUR, z toho v podpoložkách:

- 635006 - maľovanie kancelárskych a ostatných priestorov organizácie - čerpanie vo výške 2 980,00 EUR,
- 635002 - oprava zdroja počítača 44,68 EUR,
- 635005 - špeciálne stroje, prístroje a zariadenia 293,69 EUR - pravidelná ročná kontrola funkčnej schopnosti zariadenia elektrickej zabezpečovacej signalizácie
- 635009 - softvér – čerpanie celkom vo výške 3 019,18 EUR, z toho za informačný systém SOFTIP PROFIT 2 752,78 EUR, za mzdový softvér HUMAN Klasik 266,40 EUR,

V porovnaní s rokom 2010 bolo čerpanie položky vyššie o 1 790,64 EUR za maliarske práce v priestoroch organizácie.

637 – Služby

V tejto položke vykazujeme v r. 2011 najvyššie čerpanie z položiek kategórie 630 – tovary a služby, a to vo výške 141 074,77 EUR, čo bolo ovplyvnené výškou čerpania prostriedkov najmä v podpoložke

- 637011 štúdie, expertízy v čiastke 80 000,00 EUR z dôvodu zabezpečenia povinnosti CCHLP vyplývajúcej z ustanovenia § 12 zákona č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh.

V porovnaní s rokom 2010 sme však zaznamenali nižšie čerpanie celej položky 637 o 38 264,61 EUR, čo bolo ovplyvnené poklesom čerpania práve v podpoložke

- 637011 štúdie, expertízy o 57 476,00 EUR. V roku 2010 sa na túto činnosť čerpali finančné prostriedky vo výške 137 476,00 EUR.

Ostatné položky a podpoložky 637 – Služby boli čerpané v súlade s rozpočtovanými prostriedkami.

640 – Bežné transfery v EUR

Názov	Skutočnosť 2010	Schválený rozpočet 2011	Upravený rozpočet 2011	Skutočnosť 2011	% plnenia	Index 2011/2010
640 Bežné transfery z toho:	1 024,98	800,00	2 093,66	2 093,66	100,0	204,3
642012	0,00	0,00	1 659,00	1 659,00	–	–
642015	1 024,98	800,00	434,66	434,66	100,0	42,4

Čerpanie celkom vo výške 2 093,66 EUR, z toho na podpoložke 642012 – odstupné, vyplatené v jednom prípade vo výške 1 659,00 EUR, na základe výpovede dohodou zo strany zamestnanca pre výkon práce vo verejnom záujme a na podpoložke 642015 - nemocenské dávky, vo výške 434,66 EUR. Oproti roku 2010 bolo nemocenských dávok vyplatených menej o 590,32 EUR, čo predstavuje medziročný pokles chorobnosti až o 57,6 %.

Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky v roku 2011 neboli rozpísané, organizácia ich nerozpočtovala.

4.1.5. Majetok

Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok sa v CCHLP oceňuje v obstarávacej cene a odpisuje sa rovnomernými daňovými odpismi.

Celkový majetok organizácie v nadobúdacej cene k 31.12.2011 predstavuje sumu 79 984,51 EUR, z toho:

- **dlhodobý nehmotný majetok vo výške 5 765,33 EUR,**
úbytok stavu nehmotného majetku v porovnaní s rokom 2010 sme v roku 2011 nezaznamenali;

- **dlhodobý hmotný majetok vo výške 74 219,18 EUR, z toho:**
  - stroje, prístroje a zariadenia v hodnote 20 703,18 EUR,
  - výpočtová technika - servery, PC sieť, počítače, notebooky, kopírky, tlačiarne a ostatný materiál k výpočtovej technike v hodnote 33 631,00 EUR
  - interiérové vybavenie vo výške 19 885,00 EUR

Úbytok dlhodobého hmotného majetku oproti roku 2010 vykazujeme vo výške 7 253 EUR z dôvodu vyradenia opotrebovaného majetku. Oproti roku 2010 sa teda hodnota majetku organizácie k 31.12.2011 znížila celkom o 7 253 EUR.

Zásoby

Materiál na sklade spolu s materiálom na ceste v hodnote 13 386,13 EUR predstavujú kancelárske a hygienické potreby vo výške 2 391,25 EUR, ostatný materiál, predovšetkým ND k PC vo výške 9 444,88 EUR, materiál na ceste 1 550,00 EUR.

Finančný majetok

Finančný majetok k 31.12.2011 spolu vo výške 28 337,13 EUR predstavujú finančné prostriedky na účte správnych poplatkov vo výške 2 152,47 EUR, na depozitnom účte 25 992,98 EUR a na účte sociálneho fondu vo výške 191,67 EUR.

Prechodné účty aktív

Prechodné účty aktív k 31.12.2011 vo výške 1 751, 62 EUR predstavujú náklady budúcich období za odborné časopisy vo výške 387,17 EUR a 1 364,45 EUR za poistenie majetku a ročné licencie na softvéry.

4.1.6. Stav pohľadávok a záväzkov

Pohľadávky

K 31.12.2011 neevidujeme žiadne pohľadávky voči zamestnancom.

Pohľadávky z obchodného styku nemáme.

Záväzky

K 31.12.2011 evidujeme záväzky spolu vo výške 28 100,661 EUR, z toho voči:

- zamestnancom vo výške 15 570,30 EUR (mzdy za mesiac december 2011)

- inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia vo výške 7 727,77 EUR
- daňovému úradu vo výške 2 503 EUR, čo predstavuje preddavok na daň z príjmu zo závislej činnosti
- zrážky zo mzdy 35,48 EUR (životné poistenie)
- ostatné záväzky voči dodávateľom vo výške 2 264,07 EUR, z toho:
  - zostatok nepoužitých finančných prostriedkov klienta vo výške 2 152,47 EUR
  - za nevyfakturované dodávky vo výške 111,60 EUR.

Rezervy

K 31.12.2011 evidujeme rezervy celkom vo výške 11 340,36 EUR, z toho:

- rezerva za nevyčerpané dovolenky k 31.12.2011 vo výške 11 060,36 EUR, vrátane poistenia
- rezerva na nevyfakturovanú službu vo výške 280,00 eur, spojenú s výpožičkou nebytových priestorov od Ministerstva hospodárstva SR (refakturácia hovorného za IV. štvrťrok 2011).

4.1.7. Vyhodnotenie výsledkov kontrol

V roku 2011 v našej organizácii nebola vykonaná kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami žiadnym kontrolným orgánom.

4.2. Mimorozpočtové účty

4.2.1. Mimorozpočtové príjmy vedené na bežnom účte – Správne poplatky

Príjmy, ktoré súvisia s uplatňovaním ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 217/2003 Z. z. o oznamovaní biocídnych výrobkov subjektmi výrobnéj a obchodnej sféry sú vedené na mimorozpočtovom účte „BÚ - Správne poplatky“.

Prijaté poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu v zmysle § 17, ods. 2 zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v stanovených lehotách sa odvádzajú na účet príslušného daňového úradu.

Za rok 2011 sme odvedli správne poplatky vo výške 79 813 EUR V medziročnom porovnaní s rokom 2010, kedy boli odvedené správne poplatky vo výške 115 520 EUR, to predstavuje pokles o 30,91 %, čo korešponduje s počtom vybavených podaní na registráciu biocídnych výrobkov. V roku 2011 bolo vybavených 544 podaní, v roku 2010 bolo vybavených o 193 podaní viac, t. j. 737.

4.2.2. Mimorozpočtové príjmy vedené na bežnom účte – Sociálny fond

Zostatok na účte „BÚ – účet sociálneho fondu neúročený“ ku dňu 31.12.2011 evidujeme vo výške 191,67 EUR.

5. PERSONÁLNA ČINNOSŤ

5.1. Počet a štruktúra zamestnancov

Rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu verejnej správy na rok 2011 bol CCHLP schválený limit zamestnancov v počte 19 osôb.

Z celkového počtu 19 zamestnancov bolo plánovaných 14 zamestnancov v štátnej službe a 5 pre výkon práce vo verejnom záujme.

Skutočný počet zamestnancov v evidenčnom stave vo fyzických osobách k 31.12.2011 evidujeme 16, z toho v kategórii štátna služba 11 a 5 zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

V mimoevidenčnom stave k 31.12.2011 neevidujeme už žiadneho zamestnanca. V období od 01.01.2011 do 30.06.2011, sme evidovali mimo evidenčného stavu jedného zamestnanca, ktorý bol vyslaný na post národného experta do ECHA so sídlom v Helsinkách s dobou pôsobenia do 30.06.2011. K uvedenému dátumu však tento zamestnanec ukončil štátnozamestnanecký pomer v CCHLP.

Priemerný evidenčný prepočítaný stav zamestnancov za rok 2011

Priemerný evidenčný prepočítaný stav celkom – plán:	19
Priemerný evidenčný prepočítaný stav spolu – skutočný:	15
z toho: štátna služba	9
verejná služba	6

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2011

Vekové rozpätie	Počet	v %	V mimo evidenčnom stave
do 20 rokov	0	0	0
20 až 29 rokov	3	18,8	0
30 až 39 rokov	3	18,8	0
40 až 49 rokov	3	18,8	0
50 až 59 rokov	6	37,6	0
60 rokov a viac	1	6,0	0
Spolu	16	100,0	0

Priemerný vek zamestnancov k 31.12.2011: 44 rokov

V porovnaní s rokom 2010 sa priemerný vek zamestnancov sa zvýšil o 1 rok.

Štruktúra zamestnancov podľa pohlavia k 31.12.2011

Ukazovateľ	Štátna služba	Verejný záujem	Spolu
Ženy	8	3	11
Muži	3	2	5
Spolu	11	5	16

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31.12.2011

Vzdelanostná štruktúra	Štátna služba	Verejný záujem	Spolu
Vysokoškolské vzdelanie III. stupňa	4	0	4
Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa	7	3	10
Vysokoškolské vzdelanie I. stupňa	0	0	0
Úplné stredné odborné vzdelanie	0	2	2
Počet zamestnancov			16

Pohyb zamestnancov v roku 2011

Nástup		Skončenie		Vyradenie z evidenčného stavu	Zaradenie do evidenčného stavu
štátni zamestnanci	zamestnanci pri výk. práce vo verejnom záujme	štátni zamestnanci	zamestnanci pri výk. práce vo verejnom záujme		
2	1	2	1	0	0

V roku 2011 boli prijatí celkom traja zamestnanci, z toho dvaja do dočasnej štátnej služby na voľné štátnozamestnanecké miesta v zmysle ustanovenia § 17 ods.3 písm. b) zákona o štátnej službe a jeden zamestnanec na výkon práce vo verejnom záujme (náhrada za odídeného zamestnanca).

Služobný pomer v sledovanom období ukončili dvaja štátni zamestnanci, pracovný pomer jeden zamestnanec vykonávajúci prácu vo verejnom záujme, ten však za seba zabezpečil náhradu.

Dôvody ukončenia služobných a pracovného pomeru:

- zamestnanec v dočasnej štátnej službe skončil štátnozamestnanecký pomer na základe zákona v zmysle § 46 ods.1 písm. d) zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe;
- zamestnanec v stálej štátnej službe skončil štátnozamestnanecký pomer v zmysle § 46 ods. 1 písm. a) zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe;
- zamestnanec pre výkon práce vo verejnom záujme dohodou v zmysle ustanovenia § 59 ods. 1 písm. d) zákona č. 311/2001 Z. z., Zákonník práce.

V priebehu roka 2011 sa nepodarilo nájsť nových zamestnancov pre potrebné špecifické činnosti v oblasti biocídov a chémie so zameraním najmä na ekotoxikológiu, toxikológiu a hodnotenie expozície pre humánnu a environmentálnu oblasť, so znalosťou európskych a medzinárodných princípov hodnotenia vplyvu chemických látok na človeka a životné prostredie. Je to dôsledok toho, že pre tieto špecifické činnosti vysoké školstvo študentov ani okrajovo nepripravuje, nepripravuje ich ani prax v regionálnych úradoch verejného zdravotníctva alebo v podobných inštitúciách.

Národné authority v členských štátoch únie s poslaním, aké má CCHLP, sú na všetky potrebné činnosti náležite personálne vybavené, napr. len na činnosti pre biocídy zamestnávajú 30 – 40 špecialistov a ďalších pre chemické látky, pričom sa touto problematikou zaoberajú už niekoľko desaťročí.

Prijímanie absolventov, keďže nie sú, ako už bolo uvedené, vysokou školou profilovaní, je strata času a finančných prostriedkov, práca sa im zdá príliš náročná a málo ohodnotená.

Dokazuje to aj fakt, že za 10 rokov existencie organizácie nastúpilo a skončilo služobný pomer 10 absolventov, s dĺžkou zotrvania v služobnom pomere od 2 mesiacov do 2 rokov.

CCHLP a Slovenskej republiky ako celku by pomohlo zamestnať špecialistov z členských štátov únie, aby pomohli pri odbornom budovaní organizácie a zaškolení zamestnancov, čo však nie je možné, pretože mzdové ohodnotenie obvyklé v únii im nevieme zabezpečiť.

Zaradenie mimo činnnej štátnej služby

V roku 2011 bol zaradený mimo činnnej štátnej služby jeden štátny zamestnanec, ktorý bol vyslaný v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe na vykonávanie funkcie národného experta SR do ECHA so sídlom v Helsinkách, s dobou pôsobenia do 30.06.2011. K uvedenému dátumu však s organizáciou skončil štátnozamestnanecký pomer, preto k 31.12.2011 sme už neevidovali žiadneho zamestnanca zaradeného mimo činnnej štátnej služby.

5.2. Výberové konania

V roku 2011 boli realizované celkom dva 2 výbery na voľné štátnozamestnanecké miesta v stálej štátnej službe v súlade so zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe. Výbery na voľné štátnozamestnanecké miesta boli vyhlásené pre oddelenie biocídov a pre oddelenie chémie. Na 2 výbery sa prihlásili spolu 2 uchádzači, z toho na každý výber 1 uchádzač, úspešný bol len uchádzač pre chémiu.

5.3. Vzdelávanie zamestnancov

CCHLP považuje vzdelávanie za jeden z najdôležitejších činiteľov odborného rastu a zvyšovania výkonnostného potenciálu zamestnancov v súlade s potrebami organizácie. Odborné vzdelávanie sa stalo prirodzenou súčasťou práce zamestnancov CCHLP.

Ťažiskovou oblasťou bola špecializovaná príprava odborných zamestnancom na úseku biocídov a chémie, hlavne s ohľadom na ich prípravu pre nové úlohy vyplývajúce z aktuálnych požiadaviek na národné kompetentné orgány pri implementácii nariadenia REACH. Išlo najmä o aktívnu účasť na workshopoch organizovaných ECHA.

Pre zamestnancov pre výkon práce vo verejnom záujme bolo vzdelávanie zamerané na prehľbovanie a aktualizovanie odborných vedomostí z novelizovaných právnych predpisov a ich uplatňovania v praxi v oblasti účtovníctva, mzdovej problematiky a v jednom prípade v oblasti prvej pomoci.

Vzdelávacie aktivity zamestnancov CCHLP v roku 2011 boli z hľadiska organizovania vzdelávania zabezpečované na dvoch úrovniach:

5.3.1. Externé vzdelávanie

a) Prostredníctvom ECHA a iných medzinárodných subjektov pre zamestnancov oddelení biocídov a chemických látok formou účasti na workshopoch, špecializovaných odborných seminároch a konferenciách, ktoré sa uskutočnilo v rámci zahraničných pracovných ciest. Náklady na vzdelávanie touto formou boli zahrnuté do nákladov na zahraničné pracovné cesty.

V roku 2011 sa na 10 podujatiach zúčastnilo 13 zamestnancov:

- Workshop „REACH-IT Training for MSCAs and Mandated National Institutions“, 1 pracovník
- Workshop „REACH & QSAR What can we learn from case studies?“ a kurz „*In Silico Methods*“ - výstupy projektu ORCHESTRA, 1 pracovník
- Workshop on Substance Evaluation, ECHA, 2 pracovníci
- Workshop on the use of QSAR models in REACH, projekt CADASTER, 1 pracovník

- Workshop on Gathering Information for Risk Management Purposes, 2 pracovníci
- RIPE training, ECHA, 1 pracovník
- Workshop o klasifikácií a označovaní pesticídov, 1 pracovník
- Security Officers Network 8th Meeting, ECHA, 1 pracovník
- 4. stretnutie riadiacej skupiny HelpNet a školenie o predkladaní, 2 pracovníci
- Spoločný workshop výborov RAC a SEAC k hodnoteniu dopadov, 1 pracovník

b) Prostredníctvom tuzemských vzdelávacích inštitúcií, seminárov a konferencií

- účasť na adaptačnom vzdelávaní, tejto aktivity sa zúčastnil zamestnanec, ktorý uspel na výbere,
- účasť na 7 odborných seminároch, zúčastnilo sa ich 7 zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme,
- účasť 2 zamestnancov štátnej služby na konferencii s názvom „Chémia 2011“.

5.3.2. Interné vzdelávanie

Vzdelávanie sa realizovalo na interných seminároch z oblasti biocídov a chémie podľa aktuálnych potrieb. Na interných seminároch zamestnanci prezentovali poznatky a informácie, získané na zahraničných pracovných cestách.

Prehľad interných seminárov CCHLP v roku 2011:

- Úlohy MS CAs a implementácia REACH a CLP, február 2011
- Informácia z workshopu „REACH-IT Training for MSCAs and Mandated National Institutions“
- Informácia z workshopu „REACH & QSAR What can we learn from case studies?“
- Výbor členských štátov ECHA a úlohy CCHLP, apríl 2011
- 3. stretnutie riadiacej skupiny HelpNet a školenie, apríl 2011
- Informácia z workshopu o hodnotení látok, máj 2011
- Výbor členských štátov ECHA a úlohy CCHLP, jún 2011
- Úlohy MS CAs a implementácia REACH a CLP, jún 2011
- Genotoxicita nanočastíc „*in vivo*“, október 2011
- Výbor členských štátov ECHA a úlohy CCHLP, november 2011,
- Úlohy MS CAs a implementácia REACH a CLP, november 2011,
- Informácie a dáta pre manažment rizika,
- 4. stretnutie riadiacej skupiny HelpNet a školenie o predkladaní, november 2011
- Bezpečnostné opatrenia RIPE, december 2011
- 7. stretnutie kompetentných orgánov REACH, podskupina pre nanomateriály, december 2011

5.3.3 Náklady na vzdelávanie

Celkové náklady na zabezpečenie vzdelávania všetkých zamestnancov organizácie v roku 2011 boli vo výške 441,60 EUR, v porovnaní s rokom 2010 to bolo nižšie čerpanie o 1 010,31 EUR, predovšetkým v dôsledku realizovania úsporných opatrení vo vynakladaní finančných prostriedkov.

5.4. Sociálny program

Sociálny program bol v roku 2011 realizovaný v súlade so „Zásadami tvorby a čerpania sociálneho fondu na rok 2011“ a ďalšími všeobecne záväznými predpismi.

CCHLP poskytovalo zamestnancom počas roka v rámci sociálnej starostlivosti príspevky na stravovanie a na konci roka poskytlo darčekové poukážky na nákup tovaru.

Stravovanie zamestnancov bolo zabezpečované prostredníctvom stravovacích poukážok. Príspevok na stravovanie bol poskytnutý pre obe kategórie zamestnancov organizácie, t.j. v štátnej službe a vo verejnej službe, spolu vo výške 985,21 EUR.

Darčekové poukážky na nákup tovaru v obchodnom systéme TESCO boli poskytnuté zamestnancom celkom vo výške 1 340 EUR.

S ohľadom na možnosti pri tvorbe sociálneho fondu a jeho skutočnej výšky za rok 2011, iné použitie fondu organizácia nemohla poskytnúť.

5.5. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

CCHLP v roku 2011 zabezpečovalo plnenie úloh v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zmysle zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov a zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a ďalších platných právnych predpisov (Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii).

Všetci zamestnanci vrátane novoprijatých boli v zmysle uvedených zákonov preškolení a oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarmi.

Okrem toho v sledovanom období bola vykonaná Pracovnou zdravotnou službou v súčinnosti s bezpečnostno-technickou službou pravidelná previerka na dodržiavanie vyššie uvedených zákonov. V roku 2011 neboli v organizácii zistené žiadne nedostatky. Podľa odporúčania pracovnej zdravotnej služby z predchádzajúceho roka v roku 2011 dokončila výmena 3 ks starých monitorov za LCD, a 2 ks váhovo nevyhovujúcich notebookov za ultraľahké notebooky, ktoré sa zamestnancom prideliujú na zahraničné pracovné cesty.

V priestoroch organizácie je zakázané fajčiť, požívať alkoholické nápoje, omamné a psychotropné látky, ako i prichádzať pod ich vplyvom do práce. Porušenia zákazov neboli v roku 2011 zistené.

6. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Úlohy CCHLP sú vymedzené zákonom č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh, zákonom č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvádzania biocídnych výrobkov na trh a nariadeniami REACH a CLP.

CCHLP v roku 2011 splnilo úlohy národného orgánu SR na národnej úrovni, na úrovni EÚ a OECD v rámci schváleného a upraveného rozpočtu na rok 2011.

Prehľad plnenia úloh je uvedený v bode 3 Činnosti organizácie a ich náklady.

7. HODNOTENIE HLAVNEJ ČINNOSTI

Odborná činnosť CCHLP plynule nadväzovala na činnosť v predchádzajúcom roku. Ťažiskom zostáva odborne mimoriadne náročná činnosť v oblasti hodnotenia chemických látok a biocídov. Vyžaduje systematické sledovanie a aplikáciu vedeckého vývoja a trendov v relevantných oblastiach. Okrem vysokých nárokov na profesionálnu zdatnosť vyžaduje aj dobrú znalosť anglického jazyka a dobré komunikačné schopnosti na medzinárodnej úrovni. Získanie a udržanie skutočne kvalitných odborníkov je podmienené motiváciou odborného rastu a náležitým finančným ohodnotením. Pretrváva však neadekvátne finančné ohodnotenie pracovníkov, ktoré neodráža požiadavky na ich odbornú zdatnosť a pracovný výkon.

Hlavné činnosti vykonané v roku 2011 súviseli s plnením povinností stanovených zákonom pri uvádzaní chemických látok, chemických zmesí, detergentov a biocídov na trh a s postavením CCHLP ako národného kompetentného orgánu. CCHLP sa v rozsahu svojich kapacitných možností aktívne zapojilo do riešenia úloh koordinovaných ECHA, ktoré národným kompetentným orgánom určuje nariadenie REACH. CCHLP tiež profesionálne a zodpovedne plnilo povinnosti vyplývajúce z biocídnej legislatívy. Vzhľadom na pretrvávajúci problém poddimenzovaného počtu odborných pracovníkov sa podobne ako v predchádzajúcich rokoch nevykonávala činnosť v programe OECD pre vysokoobjemové látky a aktivity na pôde OECD sa obmedzili na informatívnu účasť na vybraných podujatiach.

8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Zákon č. 67/2010 Z. z. (chemický zákon) a zákon č. 217/2002 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh v znení neskorších predpisov priamo upravujú úlohy CCHLP a hlavných užívateľov výstupov.

CCHLP pri výkone svojej činnosti na národnej úrovni intenzívne spolupracovalo s:

- Ministerstvom hospodárstva SR - hlavne s odborom priemyslu a inovácií,
- Ministerstvom životného prostredia SR - hlavne s odborom manažmentu environmentálnych rizík,
- orgánmi kontroly a inšpekcie,
- priemyslom.

Na úrovni EÚ CCHLP spolupracovalo s Európskou komisiou a jej inštitúciami a s ECHA.

8.1. Prehľad vybraných činností a výstupov CCHLP v roku 2010

Hlavné činnosti CCHLP sú uvedené v časti 3.

V tejto časti sú uvedené prehľady vybraných výstupov organizácie v roku 2011.

Ide hlavne o poskytovanie informácií, konzultácií, podkladov, stanovísk, pripomienok, prednášok, vypracovanie materiálov a správ v súvislosti s chemickými látkami, zmesami, biocídmi a detergentmi, ako aj s klasifikáciou a označovaním podľa CLP, ktoré CCHLP vykonalo na základe vyžiadania relevantných orgánov, prípadne boli súčasťou spolupráce viacerých zainteresovaných strán v procese prípravy právnych predpisov.

Pre potreby Európskej komisie (EK)

- Na vyžiadanie organizačnej zložky EK (Direction Générale de Traduction) pre preklady návrhov európskych legislatívnych dokumentov bolo spracovaných 13 stanovísk k prekladu niektorých termínov, výrazov alebo názvov chemických látok.
- Na vyžiadanie EK informácie o slovenských kontrolných orgánoch zodpovedných za kontrolu detergentov na trhu SR.
- Príprava a zaslanie podkladov o činnosti CCHLP na 2. stretnutie RIMEDE - expertnej skupiny EÚ pre manažment rizika.
- Hlásenie pre EK - DG Enterprise a DG Environment o neprijatí národnej výnimky z ustanovení položky 6 Prílohy XVII REACH týkajúcej sa výrobkov obsahujúcich azbest, v spolupráci s MH SR.
- Vypracovanie stanoviska vo veci interpretácie Hlásenia podľa článku 117 REACH
- Zaslanie stanoviska k žiadosti Komisie o zverejnenie hlásenia Slovenskej republiky k prijatiu výnimiek podľa položky 6 Prílohy XVII REACH týkajúcich sa uvedenia azbestových vlákien na trh.
- Na žiadosť EK vypracovanie návrhu na úpravu slovenskej verzie "Odporúčania Komisie z 18. októbra 2011 o vymedzení pojmu nanomateriál, (2011/696/EÚ

Pre potreby Európskej chemickej agentúry (ECHA)

- Stanovisko k dokumentu Výboru členských štátov (ECHA/MS-16/2011/002) o návrhu metodiky na upustenie od vykonania 90 dňového testu toxicity na základe negatívneho výsledku 28 dňovej štúdie.
- Hlásenia pre ECHA o príprave hodnotenia látok v CCHLP na roky 2012 – 2014
- Stanovisko k dokumentu ECHA CA/73/2011 "Planning for substances evaluation tasks and status of the preparations for the first Community Rolling Action Plan".
- Stanovisko pre ECHA MSC k návrhu na postup MSC pri schvaľovaní CoRAP

- Návrh látok do CoRAP
- Na žiadosť sekretariátu MSC ECHA stanovisko k návrhu rozhodnutia a návrhu dohody ECHA ku kontrole súladu číslo CCH001/2011 a k návrhu rozhodnutia a návrhu dohody k návrhu na testovanie číslo TPE001/2011; zdôvodnenie hlasovania o TPE001/2011
- Stanovisko pre ECHA MSC k schváleniu návrhov na identifikáciu 9 látok ako SVHC a ich zaradenie do Kandidátskeho zoznamu.
- Stanovisko k návrhu ECHA o sprístupnení údajov kontraktorovi.
- Stanovisko a pripomienky k materiálu ECHA - "Terms of Reference for Substance Evaluation Transfer of funds to the Member States".
- Informácia a návrh na diskusiu na 1. stretnutie riaditeľov kompetentných orgánov členských štátov pre implementáciu REACH a CLP a poskytnutie informácie pre ECHA o pláne CCHLP na roky 2012 - 2015 v oblasti manažmentu rizika.
- Dve správy o činnosti asistenčného pracoviska (Helpdesku) CCHLP za obdobie august 2010 až február 2011 a za obdobie marec až august 2011,
- Kontrola informácií uvedených na informačnom letáku o národných asistenčných pracoviskách,
- Na vyžiadanie ECHA informácie o núdzovom telefónnom čísle uvádzanom v KBÚ v SR.
- Stanoviská k návrhom rozhodnutí ECHA ku kontrole súladu a k návrhom na testovanie.
- Zaslanie písomného súhlasu na Sekretariát MSC k schváleniu dokumentov - "Draft main conclusions and action points, MSC-21, 7-9 December 2011" a "Draft recommendation of priority substances to be included in Annex XIV".
- Spracovanie podkladov k materiálu "Presentations from MS on activities related to the identification of substances for further risk management" pre stretnutie Expert Meeting on Risk Management Activities
- Príprava stanoviska k postaveniu Kandidátskeho zoznamu a k problematike oxidu chrómového a kyseliny chrómovej na rokovanie 9. CARACAL.

Pre potreby ústredných orgánov štátnej správy

Spolupráca s Ministerstvom hospodárstva SR

- Poskytnutie dvoch stanovísk k označovaniu aerosólových rozprašovačov pre odbor priemyslu a inovácii MH SR,
- Na žiadosť MH SR poskytnutie stanoviska k dopadom Vykonávacieho rozhodnutia komisie č. 2011/225/EÚ (o dočasnom zákaze uvádzania detergentu POR-ÇÖZ na trh v Nemecku) na legislatívu SR pre Stálu misiu SR v Bruseli,
- Na žiadosť MH SR poskytnutie stanoviska k hodnoteniu aerosólových rozprašovačov a pôsobnosti orgánov štátnej správy pri uvádzaní aerosólových rozprašovačov na trh pre Slovenské združenie pre značkové výrobky,
- Vypracovanie správ o výsledkoch hospodárenia za každý štvrtrok a ich predloženie odboru rozpočtu a platobnej jednotky MH SR,
- Vypracovanie stanoviska pre ministra hospodárstva SR o rozsahu požadovanej práce pri hodnotení zdravotných rizík biocídnej látky „aktívny chlór“ a predpokladaných nákladoch.
- Príprava podkladov na návrh novely zákona o biocídov a nového zákona podľa návrhu nariadenia o biocídoch.
- Príprava stanoviska - žiadosti na Odbor priemyslu a inovácií MH SR o zabezpečenie účasti zástupcov MZ SR na hodnotení biocídnej účinnej látky "aktívny chlór",

pri príprave odpovedí na pripomienky členských štátov, účasti, zdôvodnení a obhajobe ich stanovísk na technických stretnutiach EÚ.

- Príprava informácie - listu pre GR sekcie stratégie MH SR o neplnení úloh rezortom zdravotníctva pri hodnotení rizík aktívneho chlóru pre zdravie ľudí
- Na žiadosť odboru priemyslu a inovácií MH SR vypracovanie odborného stanoviska/ pozície k dokumentu ds1436, ktorý bol predmetom rokovania 5. júla 2011 k nariadeniu o biocídoch na PS Rady pre životné prostredie.
- Vypracovanie správ o výsledkoch hospodárenia za každý štvrtrok a ich predloženie odboru rozpočtu a platobnej jednotky MH SR.
- Vypracovanie odborného stanoviska pre odbor priemyslu a inovácií MH SR k návrhu nariadenia Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie REACH pokiaľ ide o prílohu XVII (CMR látky)
- Príprava podkladov k návrhu zmeny zákona č. 67/2010 Z. z. ohľadom článku 74(4) REACH a nariadenia Komisie (ES) č. 340/2008 zo 16. apríla 2008 o poplatkoch Európskej chemickej agentúre podľa nariadenia REACH
- Vypracovanie návrhu na novelizáciu zákona č. 217/2003 Z. z. po zapracovaní požiadavky ministra zdravotníctva SR zo dňa 17.8.2011.

Pre iné orgány štátnej správy

- Konzultácia o zdrojoch údajov o chemických látkach pre Národný inšpektorát práce,
- Stanovisko k označovaniu aerosólových rozprašovačov pre ÚNMS SR,
- Poskytnutie prehľadu legislatívy o požiadavkách na skladovanie chemikálií alebo o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri schvaľovaní súladu s požiadavkami na skladovanie chemikálií pre Správu štátnych hmotných rezerv SR,
- Usmernenie a súčinnosť v oblasti informácií uvádzaných v karte bezpečnostných údajov pre OÚŽP v Bratislave
- Vypracovanie stanoviska o testovacích laboratóriách na Slovensku, vykonávajúcich testovanie biocídnych výrobkov a látok v nich obsiahnutých, pre SNAS.

Pre iných žiadateľov

- Poskytnutie piatich potvrdení o prijatí oznámenia o používaní alternatívneho názvu schváleného v iných členských štátoch EÚ,
- Stanovisko k dôvodom revízie kariet bezpečnostných údajov pre Slovenské združenie pre značkové výrobky.
- Poskytnutie stanoviska o hodnotení karcinogenity/mutagenity látok a ich príslušnej klasifikácii pre FCHPT STU

Prednášky a pracovné stretnutia

- RNDr. Ján Čepček, PhD., Mgr. Miroslava Kováčiková: účasť na konferencii „Chémia 2011“, Liptovský Ján, október 2011
- Ing. Martina Drličková: prednáška „NanoTEST *in vivo* genotoxicity study on rats exposed to TiO₂ and iron oxide. The Comet assay“.
- Medzinárodný projekt NanoImpactNet, Training school for young researchers, Bratislava, SZU, október 2011
- Doc. Ing. Viktor Prachar, PhD.: prednáška „Key issues and handling of the national system according to Art 16/1 of the BPD and its interaction with the main procedures according to Art. 3 to 8 of the BPD (98/8/EC)“.
- 2nd Symposium by the Austrian Ministry of Environment on national systems or practices in place..., Viedeň, máj 2011

- Doc. Ing. Viktor Prachar, PhD.: vedenie/predsedenstvo seminára „Product Authorisation – Risk Assessment“, konferencia „Biocides 2011“, Viedeň, november 2011
- Ing. Peter Rusňák, CSc.: prezentácia "Aktuality z ECHA", spoločné zasadnutie Pracovnej komisie Responsible Care a Pracovnej skupiny REACH, na základe pozvania ZCHFP SR
- Pracovné stretnutie s ministrom zdravotníctva SR a s hlavným hygienikom SR vo veci plnenia úloh rezortu zdravotníctva pri hodnotení účinkov aktívneho chlóru na zdravie a zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich pre SR z nariadenia č. 1451/2007.
- Pracovné stretnutie na MH SR k príprave spoločného stanoviska MH SR a CCHLP na rozporové konanie k návrhu novelizácie zákona č. 217/2003 Z. z.
- Pracovné stretnutie zástupcov MH SR, ÚVZ SR, RÚVZ Banská Bystrica a CCHLP, vo veci zabezpečenia úloh pri hodnotení zdravotných rizík aktívneho chlóru, ktoré pre SR ako spravodajský členský štát EÚ vyplývajú z nariadenia Komisie (ES) č. 1451/2007.
- Pracovné stretnutie so zástupcami The European Council of Vinyl Manufacturers, PolyComply Hoechst a European Plastics Converters vo veci návrhu na zaradenie vinyl-chloridu do Kandidátskeho zoznamu

Doplňujúce informácie

- Splnenie povinnosti o zverejňovaní objednávok a faktúr od 1. 1. 2011 na internetovej stránke podľa zákona č 211/2000 Z. z.
- Vypracovanie a poskytnutie informácie pre INESS, týkajúcej sa vybraných údajov o počte zamestnancov, odmeňovaní a výdavkoch na informačno-komunikačné technológie (IKT) v členení podľa oblastí - oblasť IKT, ekonomická a právna za obdobie rokov 2006-2010, na základe žiadosti Komunikačného oddelenia MH SR
- Odboru kontroly a vládneho auditu MH SR boli predložené údaje o petíciách a sťažnostiach za rok 2010
- Na základe príkazného listu MH SR vykonanie odpočtu v zmysle úlohy B.2 z uznesenia vlády SR č. 805/2010 o vykonanie analýzy prebytočnosti nehnuteľného majetku v správe CCHLP.
- Vyhodnotenie Národného akčného plánu pre zelené verejné obstarávanie na roky 2007 - 2010 a jeho predloženie MŽP SR.

8.2. Uskutočnené zahraničné pracovné cesty

CCHLP má povinnosť zúčastňovať sa zasadnutí kompetentných orgánov, Stáleho výboru pre biocídy na pôde EK a ďalších odborných stretnutí na pôde EK. V zmysle nariadenia REACH sa CCHLP ako národný kompetentný orgán zúčastnilo na stretnutiach Výboru členských štátov a Výboru pre hodnotenie rizík. Súčasťou pracovných povinností je aj účasť na ďalších súvisiacich aktivitách organizovaných ECHA, ako sú pracovné stretnutia a tréningy, účasť v odborných pracovných skupinách a v medzinárodnej sieti asistenčných pracovísk.

Prehľad uskutočnených ciest

názov	dátum	miesto
16. stretnutie Výboru členských štátov ECHA	31.1-3.2.11	Fínsko – Helsinki
Stretnutie kompetentných autorít pre implementáciu REACH a CLP	6.2.-10.2.11	Belgicko – Brusel
REACH-IT školenie pre MSCA	9.-11.2.11	Fínsko – Helsinki

názov	dátum	miesto
Rokovanie o vyhodnotení dodatočných údajov k dokumentačnému súboru Terbutryn/Thor	1.2.11	Rakúsko – Viedeň
I. 14. stretnutie PA&MRFG II. 40. stretnutie kompetentných autorít pre nariadenie 98/8/ES III. 24. zasadnutie stáleho výboru pre biocídne výrobky	13.-18.2.11	Belgicko – Brusel
Prípravné stretnutie RAC a Workshop CLP	14.-17.2.11	Fínsko – Helsinki
15. zasadanie výboru pre hodn. rizík (RAC 15) Spoločný Workshop výborov RAC a SEAC k hodnoteniu dopadov	7.-11.2.11	Fínsko – Helsinki
Európska komisia DG/JRC	14.-15.2.11	Taliansko – Somma Lombardo
Biocídny technický míting – MT I 2011	14.-18.2.11	Taliansko – Somma Lombardo
Workshop a kurz o použití QSAR metód pre účely nariadenia REACH	4.-8.4.11	Taliansko – Miláno
3. stretnutie riadiacej skupiny HelpNet	04.-07.04.11	Fínsko – Helsinki
Workshop o klasifikácii a označovaní pesticídov	11.-13.04.11	Nemecko – Berlín
16. stretnutie Výboru členských štátov ECHA	12.-15.04.11	Fínsko – Helsinki
8. zasadnutie Stredoeurópskej skupiny pre biocídne výrobky	28.-29.04.11	Rakúsko – Viedeň
I. 15. stretnutie PA&MRFG II. 41. stretnutie kompetentných autorít pre nariadenie 98/8/ES III. 25. stretnutie stáleho výboru pre biocídne výrobky	02.-06.05.11	Belgicko – Brusel
1. Rokovanie o karcinogenitnej štúdii pre Terbutryn fy Syngenta 2. Sympóziu - biocídy	18.-20.5.11	Rakúsko – Viedeň
Workshop o hodnotení látky	22.-25.5.11	Fínsko – Helsinki
18. stretnutie Výboru členských štátov ECHA	24.-27.5.11	Fínsko – Helsinki
Biocídny technický míting – MT II 2011	6.-8.06.11	Taliansko – Somma Lombardo
8. stretnutie kompetentných autorít členských štátov pre implementáciu nariadení REACH a CLP	7.-10.6.11	Belgicko – Brusel
RIPE Training	8.-10.6.11	Fínsko – Helsinki
47. spoločné stretnutie Výboru pre chemikálie a Pracovnej skupiny pre chemikálie pri OECD	14.-18.06.11	Francúzsko – Paríž
16. zasadanie výboru pre hodnotenie rizík (RAC 16)	6.-10.6.11	Fínsko – Helsinki
Rokovanie o príprave spoločného bilaterálneho projektu na obhajobu hodnotiacej správy „Aktívny chlór“ v časti toxikológie.	24.6.11	Rakúsko – Viedeň
I. 16. stretnutie PA&MRFG II. 42. stretnutie kompetentných autorít pre nariadenie 98/8/ES III. 26. stretnutie stáleho výboru biocídnych výrobkov	6.-8.7.11	Belgicko – Brusel

názov	dátum	miesto
CADASTER workshop o použití QSAR modelov v REACH	31.8.-3.9.11	Slovinsko – Maribor
17. zasadanie výboru pre hodnotenie rizík (RAC 17)	12.-15.9.11	Fínsko – Helsinki
I. 17. stretnutie PA&MRFG II. 43. stretnutie kompetentných autorít pre nariadenie 98/8/ES III. 27. stretnutie stáleho výboru biocídnych výrobkov	19.-22.9.11	Belgicko – Brusel
19. stretnutie Výboru členských štátov ECHA	19.-23.9.11	Fínsko – Helsinki
Rokovanie k projektu „Active chlorine TOX“	14.10.11	Rakúsko – Viedeň
4. stretnutie riadiacej skupiny HelpNet	17.-20.10.11	Fínsko – Helsinki
9. stretnutie kompetentných autorít členských štátov pre implementáciu nariadení REACH a CLP	25.-29.10.11	Belgicko – Brusel
18. zasadanie výboru pre hodn. rizík (RAC 18)	25.-28.10.11	Fínsko – Helsinki
8. stretnutie pracovníkov zodpovedných za bezpečnosť sietí	26.-28.10.11	Fínsko – Helsinki
20. stretnutie Výboru členských štátov ECHA	01.-05.10.11	Fínsko – Helsinki
Workshop o zhromažďovaní informácií pre účely manažmentu rizík	14.-16.10.11	Fínsko – Helsinki
Spoločné stretnutie zodpovedných orgánov z podskupiny pre nanočastice v rámci REACH	13.-15.11.11	Belgicko – Brusel
19. zasadanie výboru pre hodnotenie rizík (RAC 19)	28.11.-2.12.11	Fínsko – Helsinki
9. stretnutie pracovnej skupiny pre biocídy	28.11.-2.12.11	Rakúsko – Viedeň
I. 18. stretnutie PA&MRFG II. 44. stretnutie kompetentných autorít pre nariadenie 98/8/ES III. 28. stretnutie stáleho výboru biocídnych výrobkov	6.-9.12.11	Belgicko – Brusel
21. stretnutie Výboru členských štátov ECHA	6.-9.12.11	Fínsko – Helsinki

9. ZVEREJNENIE VÝROČNEJ SPRÁVY

Výročná správa za rok 2011 sa zverejňuje na internetovej stránke CCHLP – www.cchlp.sk.